

Evet, yani şehir olarak Gaziantep. Köyde, 1976 yılında doğdum. Köyde yani köyde yaşadım ama hastanede doğmuşum. Öyle söyleyeyim. Ama tabii ki tam anlamıyla çocukluğum bir köy çocuğu yaşantısıyla geçti, on yaşına kadar. On yaşından sonra işte ortaokul hayatı başladı. Sonra şehre geldik. Hani şehir dediğimde tabii ki bir gecekondu mahallesi. Kendi akrabalarımızın oturduğu. Köy, herkesin akraba olduğu küçük bir köy. Yani hepimizin kuzenler, amcalar, büyük amcalar. Herkesin arasında kan bağının olduğu. Ve yani tabii çocukluğumu düşündüğüm zaman genel olarak benim için güzel şeyler, hani güzel anılar, güzel bir çocukluk. Hani öyle çok travmalar yaşadım, ağır şeyler yaşadım, mutsuz aileler hani böyle şeyler yok. Tam çocuk gibi yaşadığımız bir dönemdi bizim için. Dışarıda, çamurların içinde, dağda, bayırda oynadığımız, ip atladığımız işte yani sabah çıkıp akşam eve geldiğimiz bir çocukluk. Zaten kalabalık bir aile. Yani işte kendi çekirdek ailemiz büyük dede, nine, daha büyük nine. Amca, yenge, hala bekar. Kalabalık on iki, on üç kişilik bir aile. Tabii sonra azar... Yavaş yavaş azaldı da. Hani öyle bir çocukluk. Yani güzel bir çocukluk, öyle söyleyeyim. İlkokulda mesela birleştirilmiş sınıfta okudum. Küçük bir köy okuluymuş çünkü. Yani bunların hepsi farklı farklı şeyler kattı tabii ki bana. Yani ben kendim için kazanç olarak görüyorum. Böyle bir çocukluk geçirdiğim için, yani köy yaşantısı gerçekten şimdiki çocuklara baktığın zaman, çok dezavantajlı onlar bize göre. Her türlü imkanları var belki ama. İnan biz daha hani çok daha çocuktuk. Tam çocuktuk yani. Öyle yaşadık çocukluğumuzu.

İlkokul öğretmenim kesinlikle benim hayatımı değiştiren bir insan. Yani bizim köyümüzde kız çocukları çok okutulmazdı. E ilkokuldan sonra, ki birçoğu, hani benim annemler daha işte teyzemler falan çoğu ilkokula bile gitmemiştir yani. Ama ben ilkokula hikayem de biraz, hani beş yaşındaydım. Ablam başlıyor diye ben çok ağladım. Beni de götür diye. Ablam götürmek istemedi. Yanındaki arkadaşı, o da akrabamız zaten, acıdı beni götürdü. Öğretmen de dedi ki bir köşede otursun dedi. Oturdum. Epey bir oturdum, bir ay falan. Sonra herkesten önce okumayı öğrendim. Birleştirilmiş sınıf tabii büyüklerle beraberiz. E öğretmen kaydımı yaptı, öyle bir başladım okula. Ondan sonra zaten hani bir beş, on yaşında ilkokul bitti. Hani tabii ki öğretmenin dikkatini çektim bu şekilde. Dördüncü sınıfta öğretmen gitti. Denizlili bir öğretmendi. Ama ha bire mektup gönderiyor. Muhtara geliyor mektuplar da o zaman. Böyle Türk filmlerinde görüyoruz ya. Muhtar getiriyor mektubu, dedem var tabii ki. Babam hani çok söz hakkı yok üzerimizde. E dedeme diyor ki işte bu çocuk, bu kız okutalım falan. Tabii oradan büyük nine falan diyor ki kızlar okur mu falan. E ama muhtar çok ısrar etti. Dedi ki bakın bu öğretmen ısrarla mektup yazıyor, bu kız okusun okusun diye. Öyle işte beni getirip şehirde

ortaokulda yazdırdılar. Öğretmenimle hala iletişim halindeyim. Gerçekten benim hayatımı değiştiren insandır. Böyle bir yeri var benim için.

Yani şimdi bizim köyümüz Alevi köyüydü. Hani buna rağmen mesela yan tarafımız diyelim işte Sünni köyü. Ama yaşam tarzı tamamen aynı. Geleneksel, geleneksellikten kaynaklanan bir durum. Yani ben kendi annemi gelin olarak hatırlıyorum tabii ki gençlik dönemini. Kadın, tam anlamıyla bir köle. Yani hiçbir söz hakkı olmayan, sadece işte çalışması, belli görevleri var onu yerine getirmesi gereken. Şimdi biz hani annemle falan konuştuğumuz zaman da tabii biz şahit olduk, yaşantılarına, büyük çocuklar olarak. Küçükler belki o kadar hatırlamıyor ama. Hiçbir şekilde gerçekten hani ailede çok yer etmediklerini, tamamen işte çocuk doğuran. Mesela çocuğu doğururlar, bizim dönemimizde. Zaten çok kırkı çıkmadan anne hemen çalışmaya gider tarlaya, bağa, bahçeye. Büyük nineler olur evde. Onlar çocuklara bakardı. Hatta tabii ki bu rondolar, bilmem neler olmadığı için, bunu hep biz kendi aramızda da güleriz. Şimdi çocuğun dişi yok. Karnı acıkmış. Annesi yok. O nineler ekmekleri çiğnerlerdi. Hani onu, o çocuklara öyle büyütürlerdi işte. Biz diyoruz ki biz doğuştan böyle artık şey olmuşuz, antikor oluşmuş vücudumuzda. Yani tabii ki kadınlar, yani ben çok hatır... Yani net hafızamda. Babaannem dedemden sürekli dayak verdi mesela. Hani nine olmuş yaşta. Hani biz torunlarıydık. Öyle bir yaşantıydı yani kadınlar için, kızlar için. Ama o gün değişti. Mesela bizim oralarda da bazı şeyler değişti ama. Ben kendi çocukluğum işte kırk yıl öncesine gidecek olursak, dört üç, dört beş yaşlarıma. O dönemde ben kendi annemi, teyzelerimi çok ciddi şekilde ezik bir hayat sürdürdüklerine şahit oldum yani.

Bunun değişmesinin nedeni ne? Tabii ki biraz ailelerde okuyan insan sayısı arttı. Kadınlar biraz daha bilinçlendi. Yaşam değişti. Aile yapıları değişti bir kere. Yani artık çekirdek ailelere döndü herkes, daha bireyselleşti. Biraz çocuklar okumaya falan başlayınca annelerinin haklarını aramaya başladılar. Tabii ki hala sıkıntılar yok mu? Var. Fazlasıyla var ama. Hani o döneme göre baktığımızda bugün köyde yaşayan kadınlar bile hani o kadar çok şey yok. Ezilmiyor. Tabii çok şey değişti, her şey mükemmel oldu anlamında demiyorum ama. O dönemlere göre insanlar biraz daha bilinçlendi. Hani bunda tabii ki işte televizyondur vesaire bazı şeylerin etkileri var, bana göre. E çevrenin, yani dediğim gibi biraz dışa açılmayla hani yurtdışına gidenler oldu. İşte şehre gidip okuyanlar oldu. Herhalde bunların etkisidir diye düşünüyorum. Hani çok fazla üzerine düşünmedim ama. Değişen dünyayla beraber yaşantılar da biraz değişir tabii ki.

Mesela şimdi diyelim ben öğretmen olmuşum. Yirmi iki yıl önce ilk... İkinci öğretmen olan kişiyim ben bizim köyümüzde. Ya o zaten diğeriyle de aramızda bir iki, üç yıl var. Tabii ki gidiyorsun mesela diyelim orada bir olay gördüğünde ister istemez müdahale ediyorsun. Ya da işte senin yaşantın, mesela diyelim ben ortaokul, pardon liseyi bitirdim. Bu sefer üniversiteye gideceğim. Yine birçok kişi hani müdahil oldu. Nereye gidecek? İşte dışarı mı gidecek? Olmaz falan diye. Tabii sonrasında hani gittik, işte bir şehre bir meslek sahibi olduk. Diğer kadınlardan farklı bir yaşantın olunca, bu sefer o bana okula gitmesin, okumasın diyen aileler kendi kız çocuklarını okutmaya başladı. E bu tabii ki böyle bir şeye dönüştü. Aileler, aile yapıları da böylelikle değişmeye başladı. Tabii ki kadınların eğitim almasının çok etkisi var. Hani erkekler sonuçta daha bireysel varlıklar oldukları için. Hani eğitilmiş de olsa çevresinde gördüğü şeylere çok müdahil olmuyorlar. Mesela ben hani şöyle kendimce bir misyon edindim. Yani bu benim tabii ki özel oturup planladığım bir şey değil ama. Biraz da kendi memleketimde kaldım tabii ki hani öğretmenlik hayatımda, işte yaşamım orada sürdü. Mesela kendi akrabalarımın, kendi çevremden kopmadım? Mesela o diğer benden önce öğretmen olan dediğim akrabam, o koptu. Hani kendini böyle ayrı bir yere koydu gibi. Ama ben nedir? İşte hani köydekiyle de gittim köylüyle de ilişkim var. Akrabamla da ilişkim var. Okumuşuyla da var okumamışıyla da. Şimdi doğal olarak hani insanlar üzerinde bu sefer daha etkili olabiliyorsun. Hani hayatının içine girmişsen, bir şey olduğunda müdahale edebiliyorsun. Ya bir yanlışlık gördüğünde müdahale edebiliyorsun. Senin fikirlerine saygı duyuyorlar çünkü sen onları hep şey yapmışsın. Onların içinden biri olduğunu unutmamışsın. E yani böyle olması gerektiğini de düşünüyorum. O anlamda... Tabii bu sadece benim etkim değil tabii ki. Ben kendi çapımdakini anlatıyorum ama. Tabii ki kadınların eğitim almasının değişimde çok etkisi var.

En azından eşlerimizi kendimiz seçmeye başladık. Bizden önce kesinlikle öyle bir şey olmazdı. Ben şeyi hatırlıyorum. Küçüktük biz. İşte bir akrabamız köyden birini is... Birbirlerine aşık olmuşlar, evlenecekler. Benim dedem dedi ki, ben dedi bunu ona... Verebileceği bir ha, uygun. Dedi ki ben bu onu istiyor diye ona vermem dedi. Bu diğerlerine örnek olur. Hani kızlar, sevdiğine gitmesi ayıptır yani. Hani ailen seçecek. Mesela ben bile evlendiğimde, düşün üniversite okumuşum. Eşim işte Sivaslı, Ankara'da büyümüş. Bizim ailenin dışından birisi. Annemler falan şeye çekiniyordu. Ha kendi görüşmüş anlaşmış. Ha işte bir yerde bir öğretmen ablası var. Bu görmüş de. Tanıştırmış da falan diye. Öyle durumlar. Tabii dedim işte bizden sonra bunlar çok normal karşılanıyor şu anda. Artık kim a kendi mi bulmuş falan diyorlar. Yani o şeye geldi. Ben biraz o alanda kendi çevremde ilkleri yaşayan insanlardan biriydim. Hani evliliğim anlamında da. Yani ilk defa aile dışında, akraba dışında biriyle evlendim ben. Çünkü

bizde herkes birbirinin akrabası. Başka türlü mümkün değil yani. O da biraz tabii ki şey oldu. Orada da biraz olumlu, hani eşimin iyi bir insan olması, bir örnek bir... Hani örnek demeyeyim işte yani olumlu bir şey yarattı. A bak, yabancılardan da oluyormuş gibi şeyler. Böyle şeyler yaşadık işte. E bizdeki biraz mesela hani diyelim bir Sivas, Tunceli, işte Pazarcık. Bizim burada çok, hani Pazarcıklılar çok. Malatyalılar çok. E onlardan farklı bir aile, yani farklı yaşantımız var. Bizimki Antepli olmaktan, o geleneksellikten kaynaklı. Mesela buraya gelen insanlar, onlar göçle geliyorlar. Hani işte diyelim Maraş'tan gelen, Malatya'dan gelen. Onlar hani daha çok işte çocuklarımızı okutayım, bir şekilde meslek sahibi olsun bakış açıları oluyor, kız erkek ayrımı yapmaksızın. Ama biz hani kök olarak, hani köken olarak bu bölgeden olduğumuz için, bizim buradaki Alevi aileler için söylüyorum. Biraz daha o geleneksel şeyler... Mesela erkeklerin oturduğu misafir odalarına biz giremezdik. Yani bunu baktığımızda sanki çok hani daha dindar kesimin yaşantısıymış gibi görülür. Ama biz bunları yaşadık. Hani kapıdan verilirdi şeyler, işte ikramlıklar. Kapıdan bir erkek alır, onu içeriye götürürdü. Kadınlar giremezdi. Ama bunlar tabii ki şu an bunlar yıkıldı. Ama bizim burada hala "Barak" dediğimiz o yörelerde falan böyle şeyler hala devam ediyor. Bu yaşantılar ama biz de büyük oranda değiştirdik yani. Artık erkeklerle kadınlar yan yana oturuyoruz.

Biz dört kardeşiz. En küçüğümüz erkek, üç kız kardeşiz. Tabii ki hani üç kız olmanın avantajını yaşadık, yani kardeşler olarak. Hani birbirimizi ablamla bizim yaşımız yani daha yakın. O, şeyi... Bir de zaten sadece kardeşlerle yaşamazdık biz. Az önce söylediğim gibi. Hani bir sürü kuzen, kalabalık bir şekilde yaşadık. Hani evimizde bir huzursuzluğumuz yoktu. Hani anne babamın ilişkisi. Zaten babam uzun zaman kamyonculuk yapıyordu, dışarıdaydı. Biz daha çok babaanne ve dedeyle yaşadık aslında. Annem zaten az önce dediğim gibi sadece bizim ihtiyaçlarımızı karşılayan bir insandı. Hani banyodur, yemektir. Onun dışındaki zamanımızı daha çok işte babaanneyle, dedeyle geçiriyorduk. Hatta biz de onlara, baba, anne diye hitap ederiz. Yani babaanneyle, dedeye. Gece onların yanında yatarsak falan. O anlamda ama sevgiyle büyüttüler bizi. Yani o şey içerisinde hani çocukluğumuz sevgiyle geçti. Böyle bir şey yani ben düşündüğüm zaman çocukluğuma dair bir travma, bir sıkıntı, bir üzüntü yaşamadım. O anda zaten hani yaşanan şeyler de. Diyelim işte az önce söyledim. Babaannem dayak yedi. Bir şekilde... Şeydi, nedir? Ama çok sık olan bir şey değildi bu. Bu birkaç kere olan bir şey tabii ki de. O yaşam içerisinde çok anormal gelmiyordu bize. Yani çok hani travma yaratan şeyler yaşamadım. Kardeşlerimle de aileyle de uyumlu bir şeyimiz vardı, bir hayatımız vardı yani. E bir de anneanneler falan vardı. Teyzeler, dayılar bizim yaşımız birbirine çok yakın.

Onlarla da çok iç içeydik. Evlerimiz yakın zaten. Genel olarak mutlu bir çocukluk diyebilirim yani. Hani problemsiz geçen bir dönemdi benim için.

Küçüklüğümüzden itibaren belki altı, yedi yaşından itibaren tarlada çalışmaya, kendimize göre işlerde. Sabahın dördünde, beşinde uyandırılırdık. Ama... Ama şeyi hatırlıyorum. O çocukken gün doğmadan böyle bir seni götürürler. Giderken böyle bir kahredersin. Yani benim şimdi uyumam lazım. O, o, o hafızamda kalmış mesela. Hani o tarlaya çalışmaya giderken. Ben uzun zaman, hani bizim dedemlerin falan da kendi arazileri falan çoktu. Hani öyle başka tarlada işçilik anlamında falan biz gitmedik ama tabii gidenler oluyordu köyde. Ben dedemin kendi arazileri olduğu için, kendi tarlamızda çalışıyorduk. Ama çalıştık. Yani ben onu liseyi bitirene kadar hatta, yazın falan biz giderdik köyde. Ve bizim burada çok şey ekilir biçilir. Hani şey olarak tarım olarak. Yani ürün çeşidi çok fazla. Ya bostan dediğimiz o biberler, domatesler, patlıcanlar, soğan, buğday... Yani her şeyin ekildiği bir coğrafya. Doğal olarak hepsinin de işi çok fazladır. E onun için hani biz çok hayvan işleriyle uğraşmadık ama hani hayvanlar da vardı evde. Ama tarla işinde çalışmışlığım var yani. Var hala, bizde devam ediyor. Bizim köyde, zaten akrabalarımız da hala oradalar. Tabii o zamana göre biraz daha kolayına kaçıyorlar şu anda işlerin. Ama yani bir gittiğimde yine hani o akrabalarımız, dayımlar, teyzemler, onların çocukları falan hala aynı işlere devam ediyorlar. Bizim köyümüzde devam ediyor. Zaten şehre çok yakın bir köy, yirmi kilometre. İnsanların temel geçim kaynağı zaten oradakilerin, köyde kalanların tarım zaten. Tabii şehirle de bağlantı kurdular. Artık işte burada, oradaki gelirlerini burada emlaka yatıranlar, stüdyo daireler alanlar, onu işletenler, fabrika kuranlar. Yani ekonomik şeyi de seviyesi de hani şu anda bizimkilerin yüksek bir köy. Yani şeyleri iyi, durumları iyi. Hatta benim bu işi çok yapıp satan akrabalarım var. O kadınlara da aracılık yapıyorum. Hani şöyle bir şey var. Mesela orada da hani...Çok dağıtıyor muyum? Bilmiyorum. E mesela işte akrabamın gelini, o da akrabam zaten. Şimdi durumları bunların az önce söylediğim gibi, fabrikalar, bilmem neler. Ekonomik olarak aslında çok iyiler. Ama kadına özel verilen bir para yok mesela, yani. Bu sefer kadın kendi şahsına işte belli bir miktar para alabilmek için işte o köydeki kalan patlıcanı, kabağı, biberi oyar ve satar. Mesela onlara da yardımcı oluyorum ben. İşte kendi arkadaş çevreme, tanıdıklarına. Hani onu şey yaparak bir şekilde ona destek olmaya çalışıyorum o şekilde kadınlara. Çünkü o bin lira bile geçse bile eline, onun için çok ciddi bir para. Çünkü onun cebine giriyor. Belki öbür tarafta eşi trilyonlarla oy... Yani bugünkü parayla milyonlarla oynuyor ama kadına verilen bir şey yok. Hani o zenginliği yaşayacak, yaşatacak bir durum söz konusu değil. Hani daha lüks evlerde yaşayabilir. Daha lüks giyinebilir. Kocasını veya işte neyse arabalar alabilir. Ama böyle bir yaşantı yok, yani

köy kökenli, bu durumu iyi olan insanlarda. O anlamda kurutmalık mesela ben çok hani gidip orada yardım yardım ettiğim de olmuştur yapılırken. Köyde bugün bir patlıcanı dört beş günde kurutursunuz. Bir on günde biber kurutursunuz. Hiç, yani önce de öncesini de bildiğim için herhangi bir sıkıntı yok. Hatta bu kurutmalık işi, bu bölgede, Antep, özellikle Antep, çok fazla para kazandırmaya başladı. Eskiden sadece Antep yöresi yani Güneydoğu biliyordu bu kurutmalık işini, öyle söyleyeyim. Şimdi Türkiye'nin her yerinden insanlar öğrenmiş. Mesela istiyorlar. İstanbul'daki de istiyor. İşte benim eşim akrabaları Ankara'da. Hepsi alıştı yıllardır. Yani hadi o ona, arkadaşına. Onların da dışında, başka şehirlerde de çok talep oluyor. O yüzden bu kurutmalık işi ayrıca para getiren bir iş haline döndü, bizim bölgemiz için. E biz de direkt içinde olduğumuz için biliyorum hani o olayı. Bu da aslında biraz geleneksellikten ben şey yapıyorum, olduğunu düşünüyorum. Yani adamın da öyle bir şeyi yok, aslında baktığın zaman. Yani o adamın gidip yatlar, katlar, bilmem neler alıp şu işte, o imkanları var. Ama adamların da böyle bir lüks yaşantısı yok. Mantık şey, hani, malımın üstüne daha çok mal koyayım. Daha çok param olsun. Onu harcamayayım. Yani adamlarda öyle bir şey yok. Ama tabii kadına zaten... Mesela benim çok hani yakın kuzenim, eşinin kaç tane fabrikası var. Köy kökenliler bunlar. Ama onun standart, atıyorum işte haftada beş yüz lira harçlığı vardır. Yani budur. Onu yaşamı o kadardır yani. Bu da, söylediğim gibi, ben biraz geleneksellikten, tabii ki de kadına bakış açısından kaynaklı yani. Çocukların ihtiyacını ben karşılıyorum. Sana da bu kadarı yeter zaten mantığı.

Şimdi bizim köyümüzde evlerin çoğu eskiden toprak evlerdi zaten. Şu an hemen hemen hepsi toprak evler yıkıldı. Yerine betonarme evler yapıldı. Hatta son dönem insanlarda şey modası da var işte, hani şehirdekilerin köye ev yapma. Mesela biz de son dönem böyle bu hevese kapılan insanlardan olmaya, herhalde yaşla ilgili bir şey bu. Mesela bizim de öyle bir kendimizce şeyimiz var. Ama köyde tabii ki yeni evler. Evler şehir evleri gibi oldu zaten. Hepsinde her türlü elektrikli cihazlar. Yani normal bir köy, şehirdeki yaşantı neyse artık köydekiler de yavaş yavaş oraya döndüler yani.

Söylediğim gibi işte ortaokula dedem kaydettirdi beni. Babam yine yok ortada. Ortaokula kaydolduk. Annemler o ara şehre göç etmişti. Yani biz üçüncü sınıftayken, annemle babam iki küçük kardeşimle şehre göç etti. Benle ablam onlarla gitmek istemedik. Babaanneyle, dedeyle kaldık köyde. İşte tabii artık okula başlayınca da, ortaokula başlayınca da mecburen geldik. O zamanlarda da işte yine annem üç dört ay köyde kalıyordu. Okul başladığı zaman ben bir ara amcamlarda kalıyordum. Sonra işte ortaokul, lise zaten o dönemlerde şeydi. Hani aynı okul içerisindeydi. Aynı okul bünyesindeydi. Bizim okuduğumuz zamanlarda ayrı değildi. Hani lise

diye geçiyordu ama orada sen ortaokula başlıyordun. Altı yıl aynı okulda okudum ben mesela ben kendi ailemde. Önce ortaokul sonra lise. E zaten Antep'te toplam dört, beş tane lise vardı. O zamanlar için söylüyorum. E bizim mahallemizde de zaten kendimiz gibi insanlar. Hani belli kültürden olan insanlar. Öyle lise... Sadece şeyi hatırlıyorum. Ortaokula başladığım zaman. Şimdi çocukların çoğu, şehir çocuğu. Şehir de ne işte aslında gecekondu semti de işte köyden geldiğim için böyle kendimi çok ezik hissettiğimi hatırlıyorum, üç beş ay. İşte çünkü onlar başlamış ortaokulda. İlkokulda yan tarafta bir ilkokul var oradan gelmiş. Hepsi birbirinin arkadaşı. Hepsi birbirini tanıyor ama ben tanımıyorum kimseyi. E köyden geldiğim için biraz da böyle ayakkabılarımdan utanıyorum, kılığımdan utanıyorum falan. Onu hatırlıyorum mesela. O hafızamda çok kaldı o dönem. Acaba okumasaydım? Niye başladım falan diye. Bir tane bizim köyden kız vardı. Benden iki... İşte az önce bahsettiğim, iki sınıf üstteydi. Gidiyordum, onu buluyordum falan. Öyle sonra sonra alıştık tabii ki. Ama o köy çocuğunun ezikliğini ben hep şey yaparım, düşünürüm. Hani gittiği farklı ortamlarda. Şimdi de mesela okuduğum kitaplarda veya filmlerde gördüğüm zaman, hani o kendi ezikliğim şeye gelir, aklıma gelir. Bir süre sonra tabii alışılıyorsunuz ama o ilk dönemler biraz zor oluyor. Yani ortaokulda, lisede rahat bir hani öğrencilikti. Şimdi okulda zaten yine bizim gibi insanlar olduğu için, kültür açısından. Çok fazla bir sıkıntı yaşamadık arkadaşlar arasında falan. Tek tip insanları... Yani biraz öyle bir çevreydi, bizim çevremiz. Siyasi şeyler vardı. Özellikle ortaokulun sonlarına doğru, bulunduğumuz bölge itibariyle hani yaşanan, yaşayan insanlar sol görüşlü insanlardı. İşte Alevi insanlar, Kürt insanların olduğu bir mahalleydi. Doğal olarak çocuklar da siyasetle çok ilgileniyordu. Bununla ilgili gruplaşmalar vardı. Ama bende hep şöyle bir duygu vardı. Ben biraz fazla sorumluluk sahibiydim küçüklükten itibaren herhalde. Hep aklımda şu vardı: İşte annem, babam beni okutmak istiyorlar. Ben şimdi bu işlerden uzak durmam lazım mantığı vardı. Tabii ki arkadaşlarımdan hepsi bir şekilde bu çeşitli grupların içinde yer alan arkadaşlardı. Ama ben hani çok o siyasi gruplara girmedim. Öyle söyleyeyim. E onlarla işte kıyısından köşesinden öğrendiğim, bildiğim kadarıyla. Genel olarak evden okula giden bir şeyim vardı, hani yapım vardı. Çünkü annem, babam kamyoncu olup dışarıda olduğu için annem çok tembihliyordu bizi. Yani şey... Ben altı yıl okula gittim. Annem bir gün bile okula gelmedi mesela. Öyle de bir durum vardı. Hani annem okula gitmeye çekinirdi mesela. Hani gitsem, hani köyde yetmişmiş bir kadın. Ne diyeceğim? Ne söyleyeceğim gibi. Hani veli toplantıları olur, veliler gelir falan. Böyle bir şey yoktu yani bizde. O anlamda biraz kendi başımızaydık ama dediğim gibi böyle bir sorumluluk da üzerimizde olduğu için. Tabii ki arkadaşlarımız vardı. İyi kötü kendimizce gezmeye oraya buraya işte. Gideceğimizde de işte

kendi mahallemizde. Yani nereye gideceksin? Öyle bir ortaokul, lise hayatıydı. Öyle aman aman ekstra yaşadığım bir durum yok açıkçası. Normal, standart bir öğrenci hayatı.

Kız arkadaşlarımız, yani bizim o dönemde, ben şöyle hatırlıyorum. Kız çocuk, kız arkadaşlarımız daha fazlaydı. Yani vardı mesela çok yakın bir arkadaşım, yine bizim yakın köylümüz. On yedi yaşında falan cezaevine girdi. İşte o ölüm oruçları, bilmem ne. Hani çok ciddi şeyler yaşadı. Hani şimdi de halen de görüşüyoruz. Çok sonra çıktı cezaevinden. Evlendi, çocuğu oldu falan. Yani kız arkadaşlardan daha farklı durumlar yaşayanlar oldu. Kızlar daha fazlaydı, benim çevremde en azından. Benim arkadaşlarımdan, gördüklerimden öyle söyleyeyim. Bir de zaten o dönem bizim o yaşadığımız bölge, Düztepe işte Antep'te zaten hep biraz bu şekilde bilinen bir okul, öyle bir okuldu. Oraya hani giren bir şekilde bu işlerin içine girer anlayışındaydı insanlar. Öyle. Kızlar daha çoktu ben öyle söyleyeyim yani, benim etrafımdakiler.

Yani bizim için o çok bile lükstü. Ne kütüphaneye gidiyoruz diye giderdik işte klasik. Yani giderdik ama çok az. Bazen işte böyle pikniklere falan olursa sene sonunda. O da zar zor izin alıp. Mesela asla kapının önünde bir erkekle konuşmazsın, okul kapısının önünde. İşte okulda çünkü herkes birbirini tanır ya akrabadır, çevredir. Ortaokulda, lisede işte yanlış bir şey yapamazsın onlara göre. Çünkü aile hemen duyar. Mesela telefon, işte eve erkek arkadaşlarım telefon edemez. Telefon zaten çok sonradan, hani lisenin sonlarına doğru falan evimizde bağlandı da. Böyle bir şeydi, yaşantı bizimki ve bizim etrafımızdakilerin. O anlamda hani çarşıya gidişlerimiz, gelişlerimiz de azdı tabii ki de biraz dışarıya falan çıkmamız. Bazen arkadaş evlerinde falan toplanırdık. Ama genel olarak hani ailenin bildiği kişiler şeyinde, çerçevesinde...Ha tabii ki farklı şeyler söyleyip aileye farklı yaptığımız işler, hani başka yerlere gitmişliğimiz falan öyle şeyler de vardı tabii ki. Ha bu kadar baskı olunca üzerinde, e doğal olarak farklı çıkış yolları bulmaya çalışıyorsun o yaşında, o aklınla yani.

Yani tabii ki onu ya işte kendince...O anlamda çok şey olmadı. Yani çok ön plana çıkan, öyle çok bir hani görüştüğüm birileri olmadığı için. Çok kendimce işte okuldan biri, işte mahalleden birini. Onlar, platonik o şeyler. Ama öyle düşündüğüm zaman, şimdi sorunca çok da fazla böyle aklımda kalan yani şey yok, bir durum yok. Sadece çok hani belki çok basit bir şeydir. Bir gün bizi bir voleybol maçına götürdüler. İşte cep telefonu falan yok. Ailelere de haber vermediler tabii ki. Gittik. Maç uzadı mı ne oldu? İşte atıyorum birde okula gideceksem, belki saat, eve gideceksem saat üç dört oldu ama. Biz tabii ki ben endişeleniyorum. Şimdi annem ne yapmıştır?

İşte kadın işte şöyle mi böyle mi? İşte o zaman ilk kez annem okula gitmiş. Çok meraklanmış mesela. Çok şey, çok kötü olmuş. O zaman çok kötü bir şekilde benimle kavga etmişti yani neredeyse dövme şeyini. Ha tabii dayak yemişliğimiz de var da. O şeyini, ben kendi endişemi, annemin endişesini, o işte elinde küçük kardeşimle, ayağında terlik. Kadın oradan oraya koşturmuş falan. İşte merak etmiş. Ne bileyim, böyle sorunca o geldi aklıma. Onun dışında da çok bariz hani aileyle yaşadığımız bir çatı... Dediğim gibi biraz uslu bir çocuktum ben herhalde. Hatta o konuda annem hep söyler. Der ki yani beni hiç yormadın. Yani hiçbir şekilde bir gün problem getirmedi. Yani ne arkadaşından, ne okulundan, işte ne evlenirken. Hani evlenirken de önemlidir ya. Eş seçimi, onların kriterlerine uygun bir eş olması gerekir. O da aslında, o bile vardı bende. Hani üniversitede falan okurken hani işte diyelim birisi olacaksa olmuşa, hep ailemin kriterleri benim üzerimde çok etkili oldu yani. Ha sonra onların kriterlerine uygun biriyle evlendim. Ama tabii ki çok hani hiçbir problem yaşamadım, öyle diyeyim. Hani çok iyi giden bir evlilik oldu benim için. Tabii ki artık şans mıdır, tesadüf müdür? Bilmiyorum ama. Mesela anneannem üniversiteden eve geldiğim zaman, her zaman beni tembihlerdi. Ama yıllarca hiç usanmadan tembihledi. Ama kızım bize laf getirme. İşte sen bizim kriterlerimizin dışında birini bulma diye benim aklıma da yer etmiş yani bunlar. Demek ki şimdi bak anlatınca aslında biraz da böyle hayatımı şey yapıyorum. Ne kadar hani baskı altında hissetmişim kendimi veya işte o kriterlere uymak durumda kalmışım. Aslında şimdi hani beni tanıyan insanlar falan çok daha böyle şey gibi böyle hani kendinden emin bir duruşu olan falan bir kadın olarak hani. İyi kötü öyle şey olur ama. Şöyle düşündüğüm zaman gerçekten de bir sürü şey, bilinçaltımda beni yönlendirmiş yani.

Bizim her zaman ilişkimiz iyiydi. Yani bugün de hani artık hepimiz yetişkiniz. Yani hatta o anlamda yine etrafımızdaki insanlar bize biraz hani gıpta ile bakarlar. Tabii ki günlük kavgalar falan, sürtüşmeler hepimiz yaşarız kız kardeşlerle. En çok da neydi? Şu işi sen yaptın. Bu işi ben yaptım. Bugün temizliği sen yapacaksın. Bir de şöyle bir şeydi. Eskiden anneler, kızlar biraz büyümüşse hiçbir iş yapmazdı. Yani bizde öyleydi, bizim buralarda. Misafir gelmişse şimdi eğer kız oturup annesi çay getirmişse mesela o kız on iki yaşında bile olsa çok ayıplanır bizde. O yüzden benim annem de çok erken yaşta emekliye ayrıldı yani. Hepimizi çok erken doğurmuş olmasına rağmen biz evdeyken mesela ev işlerini hiçbir şekilde annem yapmazdı. Biz yapardık. Tabii o arada da sürtüşmeler olurdu yani işte sen fazla... Ablam okumadığı için biraz işler fazla ona kalırdı tabii ki. Biraz ona haksızlık ettik yani. Çok haksızlık ettik. Şimdi şey yapmayayım. Ben biraz kaytarırdım. Yani işten güçten. O da tabii ki kızardı, söylenirdi

falan. Hani srtmelerimiz bu boyuttaydı. Ama onun dıında iliklerimiz iyiydi. Dediğim gibi ablamla biraz daha biz... Diğer iki küçükler birbirleriyle daha yakındı. Biz ikimiz daha. Ama sonra tabii ki Ŗu an herkes yetişkin... En küçük kardeşim zaten otuz sekiz yaında. Hepimiz evli barklı. Biz tabii sonra ite kız kardeimin biri, benim kğm, eini kaybetti. Ona biraz daha farklı tabii Ŗu an destek oluyoruz aile içerisinde. Ite kardeşler olarak özellikle. O anlamda kardeş olarak da bizim gerçekten güzel bir ilikimiz oldu. Hani birbirine destek olan. Ne çok böyle vıcık vıcık böyle biz çok Ŗey değiliz. Hani a çok seni çok seviyorum, gelip birbirini öpen tipler değiliz ama. Biliriz ki hani bir durum olduğunda, birbirimize destek olacağız. Oluruz da yani. Öyle ocuklarımızı öyle büyütüyoruz, hani birlikte. Öyle gidiyor. Ve erkek kardeşim bizim en küçüğümüz. Bir gün Ŗeyi hatırlıyorum. Su istedi benden, altı ya küçük erkek kardeşim. Dedim ki ben sana ne su vereceğim, kalk suyunu al dedim. Annem bana nasıl kızdı. Sen niye oğlana su vermiyorsun diye. Dedim anne sen ne diyorsun ya. Sonra on, on bir yalarındaydı kardeşim. Bunu bir akrabanın yanında çalışmaya verdiler hani okula gidiyor bu yaz tatillerinde. Akraba da marangoz. Tahta falan taıttırıyor ite kardeşime. Biz de evde tabii yaz günü sıcak yatıyoruz, gölge nerede bulursak falan. Annem bize kızıyor. Oğlan dışarıda tahta taşıyor da siz burada yatıyor diye. Ne yapalım? Biz de gnete mi duralım diyorduk. Mümkün değil yani hiçbir zaman annem öyle davrandı biz yapmadık. Yani ben her zaman o bana ters gelen bir Ŗeydi. Öyle davrandı. Ama mesela ben Ŗunu gördüm. Biz bunu hep konuuruz kendi aramızda.  kız kardeş hani tamamıyla kendi sorumluluklarını alan, ite kendi iini yapmaya çalışan, kendi kendine yetebilen insanlar olarak yetitik. Ama erkek kardeşim öyle yetimedi. Çünkü onun yerine hep ite annem bir Ŗeyleri yaptı. Babam bir Ŗeyleri yaptı. Bugün yetikiniz hepimiz. Hala annemle ve babam erkek kardeimin ite evli barklı, oluklu çocuklu ilerini halletmeye çalışıyorlar. Sonra da diyorlar ki ite kızım o sizin gibi değil. Yani siz her iinizi kendiniz hallediyorsunuz. Bir probleminiz olunca kendiniz zyorsunuz. Dedim ki, siz yaptınız. Hani bizi de siz yetitirdiniz. Onu da hani siz yetitirdiniz. Ama erkek olmak... Bir de tabii ki tek erkek ocuk olmasının çok büyük etkisi var bizde. Bir de annemde Ŗyle bir durum vardı benim. Bir kız bir oğlan olarak doğuyor ocuklar. Kızlar kalıyor, oğlanlar ölüyor. Kanda bir durum varmış. Yani sonradan çok biz bunu ğrendik. E annemin kanı erkek çocukları zehirliyormu. Çocuklar doğuyor, ölüyor. Doğar doğmaz ölüyor. O yüzden iki erkek kardeş öldü. O bebekten birini hatırlıyorum. Benden sonra doğdular. En son bu erkek karde... Yani annem altı doğum yaptı aslında. En son bu erkek kardeşim de artık hani tedavilerle falan Ŗey oldu, kaldı. Hatta nc kız kardeşim doğduğunda, tabii ondan önce o oğlan öldü. Bu doğdu. Kıza, ben dört yaındaydım, on on be gün isim dahi koymadılar. Kız doğdu diye. Bu hayatta kaldı ve kız doğdu diye. Çok uzun zaman isim koymadılar. Çok da uzun zaman

kimse çok da ilgilenmedi yani. Sonra işte erkek kalınca da bayağı bayağı bir kıymetliydi bizimki. Öyle.

Liseden mezun oldum. Tabii ki üniversiteye gitmekti. Orada da çünkü ben yine sıkıntı yaşadım. İlk yıl kazanamadım. Zaten öyle bir ciddi hazırlanmam da olmamıştı. Sonra tabii ki o zaman da artık birileri tek tük birileri derslane falan lafını duyuyorum çok. O zaman şimdiki gibi değil. 92'den bahsediyorum. Derslane, kurs olayları hele bizimki gibi mahallelerde neredeyse hiç yok. Bir babamın amcasının kızı vardı. Onların ekonomik durumları falan biraz daha iyiydi. Onlar daha sosyete bir yaşantıları vardı. Onunla da aynı yaşlardayız. O kız dershaneye başlamış. Ben de babama nasıl ısrar ediyorum. Baba diyorum bak işte Ebru diyorum dershaneye başlamış, ben de... Babam diyor ki yok, ne işte üniversitesi diyor. Bitti işte diyor. Tabii o arada benim akrabalarından bana görücüler falan getirmeye başlıyorlar. Liseyi bitirmişim artık evlenme yaşına geldim. On altı yaşında ama liseyi bitirmişim dediğimde de yani. Beş yaşında gittim dedim ya okula. Neyse bir gün bir görücüye çıkardılar beni. Ama ben bir surat, bir surat yani. Çünkü annem ısrar ediyor, çıkacaksın. Tabii adamlar bu suratsız demişler, gittiler. Bir de o öyle bir şey başladı, dönem başladı. Bu evlensin işte bir an önce dönemi. Ben o arada babamla ki babam çok benim yumuşak bir adamdır. Anneme göre çok daha yani şeydir, bugün de öyledir. Çok iyi bir babadır yani hani. Annem tabii ki hayatın çilesini kadınlar daha çok çektiği için küçüklüğümüzde biraz sert davranırdı bize. Babamla dört ay küstüm. Beni şeye göndermiyor diye, dershaneye. Eve geliyordu benim surat. Babam diyordu bunun yüzü yine niye gülmüyor, gene niye gülmüyor. Sonra annem işte bir gün parası vardı. Bir komşudan da biraz borç aldı. Beni dört ay dershaneye gönderdi. Öyle gittim. Orada işte biraz çalıştım. O dört, beş ay içerisinde. Sonrasında da işte tabii sınava girip de kazanınca, artık o göndermeme şeyi kalmadı. Yani hani o vebale giremeyiz dediler artık. Öyle Samsun'a gittim zaten. Üniversiteyi de orada okudum. Yani biraz benim inadımdan okudum ben. Yani o inatçılığım. Biraz o inatçılığım vardır. O şekilde. Şimdi tabii diyorlar ki annem, babam, iyi ki inat etmişsin diyorlar yani. O şeyi, o dönemi. Tabii orada da annemin fedakarlığını unutamam. Yani annem ciddi fedakarlık yaptı. Babamla da çatıştı. Akrabalarla da çatıştı. Bu gidecek, okuyacak, hani çalışıyor diye. Öyle bir dönem oldu işte.

Sonra üniversite başladı. Üniversite yıllarında da evet gittim ben tabii ki işte köyden gelmiş. Köyün şehre dönmüş bir mahallesinden hiç dışarı çıkmamış bir çocuk olarak, o da zordu

benim için. Yani ilk defa şehirlerarası bir otobüse bindim. Ve Samsun gibi uzak bir yere gidiyorum. Orada da şöyle bir durum oldu. Tabii biz kayıt yaptırmaya ilk babamla gittik. Kaydımızı yaptık. Sonrasında işte bir on, on beş gün sonra okula başlıyorsun. Bizim, işte babamın tanıdıklarından birinin kızı orada okuyormuş. Kız demiş ki, babam normalde beni götürecektir, teslim edecek. İşte yurda kayıt yaptıracak falan. Ben işte oradayım. Dördüncü sınıftayım. Ben karşılarım. Hiç sizin gelmenize gerek yok. Ben hallederim yapılacakları diye. E bizimkiler de ona güvendiler. Ben bindim otobüse. Otogara gittim. Tabii telefon falan da yok. Şimdiki gibi değil. Bekliyorum, bekliyorum, bekliyorum. Yok. Ne gelen var ne giden. Yani bu da aynı filmlerdeki sahneler var ya onun gibi. Sağa sola bakıyorum. Hiçbir yer bilmiyorum. Ne yapacağımı bilmiyorum. Şimdi evdekileri de aramak istemiyorum. Telaşlanmasınlar diye. Artık iki, üç saat bekledim otogarda ama gelen giden yok. Meğerse kızın nişanlısı gelmiş o gün Sivas'tan. Nişanlısı demiş ya ne yapacaksın demiş. Kendi başının çaresine baksın demiş. Tabii bunları sonradan öğreniyorum. Ama tabii ki o yaşadığım hayal kırıklığı, korku, endişe anlatamam yani. On altı yaşında bir çocuğum yani. On yedi olmuşum pardon o zaman. Artık, şimdi filmlerde izlemişiz falan. Birilerine bir şeyler sormaya da korkuyorum. Hani yalnız olduğumu falan kimsesiz olduğum şey olmasın diye. Ne yapsak işte orada gene birine dedim ki ben eğitim fakültesine nereden gidiliyor dedim sadece. Onu biliyorum. Eğitim fakültesine gideceğim. Kayıt yaptıracam yani. Tabii bir de ders kaydı falan varmış. Onları da hiç bilmiyorum. Yani fakülteye gidince öğrendim. Kayıt dediğin... Neyse fakülteye gittik, ders kaydı bilmem ne sorduk birilerine. Yaptırdık. E bu sefer gidip yurda kayıt yapmam lazım. Ama akşam hava karardı mı nasıl korkuyorum. Yani böyle o hissi hiç unutmam mesela. Kimsesiz, işte ne bileyim? Yani çok kötü bir duygu o yaşadığım. Ne yapacağını bilememek. İşte böyle olmuştu artık yurda gittim. Tabii kabul ettiler falan kimse şeyi yok diye. O yurt akşamında da on üç kişilik bir oda. Her biri kızların bir yerlerden gelmiş. Bir şeyler konuşuyorlar falan ama. Ben ağlıyorum sürekli. Diyorum ki ben burada ne yapacağım. Nasıl yaşayacağım yani. Geri gitsem diyorum. Mesela o ilk bir iki ay çok zorlu geçti. Kendimle kaldığımda ağlıyordum ama annem babam aradığında ağlamıyordum, üzülmesinler diye. Ne yapıyorsun, ne ediyorsun diyorlardı. İyiyim diyordum. Fakültenin önünden tam Antep otobüsleri geçirdi. Otobüslere baktıkça ağlardım. Ben bunlara binsem gitsem falan diye. Sonra tabii işte arkadaş edindim.

Bir de benim de tabii ki bir travmam daha var, üniversitede. Tarih bölümü okudum ben. Bir de tarih bölümüne de isteyerek gittim. Tarih öğretmenliği de yüksek, bayağı da yüksek puanlı bir bölüm. Çok daha farklı yerlere gidecekken tabii o tercih sistemi de bir sürü oraya hiç

girmeyeyim. Sıkıntıydı bizim zamanımızda. Girdim sınıfa, 93 işte, Kızların hepsi kapalı. Hatta bir ikisi kara çarşafly. Ya, ya hayatımda o mesela hayal kırıklığını hiç unutamam. Yani dedim ki ben burada ne yapacağım? Benim gibi biri. Bir kız vardı. Onun yanına oturdum. O da Azeri. O da şey vardı. Bu işte Sovyetler Birliği yeni dağılmış. İşte o öğrenciler falan çok gönderilmişti Karadeniz'e. O işte Azerbaycan, Kırgızistan'a falan. Azeri. Sonra dedim erkeklere falan. Erkeklere de bir baktım. Hepsi imam hatip mezunu. Meğerse tarih bölümü, Osmanlıca falan var diye daha çok bu dindar kesim tercih edermiş. Ya ben nereden bileyim? O da çok büyük bir travmaydı benim için. Yani orada tutunabilmemde çünkü ilk etapta bölüm arkadaşlarını tanıyorsun. Kimseyi tanımıyorsun. O dönem de çok zor geçti benim için. Belli bir dönem. Sonra bölüm, şey değiştirdim. Grup değiştirdim. İki gruptu bizim şey, dönem. Öbür grupta Hataylı çocuklar falan çoktu. Onlarla arkadaşlık edince biraz alıştım. Ama o ilk aylar çok zordu. Ben şimdi diyorum ki nasıl kalmışım, nasıl bırakmamışım diye ama. Yine de biraz o şeyden, inatçılıktan direndim yani. Sonraki yıllar daha iyiydi. Zaten bu anlattıklarım ilk üç dört aylık bir süreçti. Sonraki yıllarda tabii yine solcuların içindeydik. Bu o arkadaş gruplarıyla. Şeyi unutmuyorum mesela. O bahsettiğim bizim köylü, dördüncü sınıftaki kız bir hafta, on gün sonra beni buldu. Yani geldi buldu. Tabii ben biraz böyle şey yaptım, trip yaptım falan. Zor durumda bıraktı. İşte şöyle böyle bilmem ne. Bu sefer beni koruması altına aldı. Gittiği yerlere beni götürüyor falan. Şimdi bunlar da belli bir siyasi grubun içindelermiş o zaman. Tabii ben bilmiyorum. Yani bir toplantılara falan gidiyoruz ama böyle bir yeraltında falan bir yerlere gidiyoruz. Bunlar dergiler çıka... Okuyorlar, bir şeyler yazıyorlar falan. Tabii ben kafamda bir şeyler canlanıyor benim ama. Ondan sonra işte onun arkadaş grubuyla falan tanıştım. Sonra baktım hepsi benden büyük yani. Çok bana hitap etmiyorlar. Kendi arkadaşlarımı oluşturayım dedim. O da yine sınıfımdan iki tane Hataylı arkadaşım, kız arkadaş, onlarla. Sonra onlarla beraber işte birkaç erkek arkadaşlarımız oldu. Bir grubumuz oldu. İki sene yurttta kaldım. Sonra o Hataylı arkadaşlarımdan biriyle eve çıktım. Hala daha zaten çok yakın dostumdur. Görüşürüz. Yani her şeyimizi paylaştığımız bir insan. Sonra ev hayatı daha rahattı tabii ki. Rahat geçen bir öğrencilikti. Orada da yine ben temkinli davrandım. Çok fazla grupların... Yani çoğu gruptan arkadaşlarım vardı mesela. Ama orada da yine çok fazla eyleme gideyim. İşte eylem var diyorlardı. Birkaç kere gitmişliğim var tabii ki. Toplantı var diyorlardı. Mümkün olduğu kadar şey yapmıyordum, katılmamaya çalışıyordum. İşte başta söylediğim sorumluluk duygusu var ya. Ya gözaltına alınırsam. Ya işte bu sefer kızı okumaya gönderdik de şöyle oldu, böyle oldu derler diye. Mesela birçok siyasi gruplardan arkadaşlarım vardı ama hiçbir siyasi gruba tam anlamıyla... Tabii ki bir dünya görüşüm, bir yaşama bir bakışım var ama hiçbir siyasi grupla tam anlamıyla bir şeyim olmadı. Hani iç içe geçmişliğim olmadı ama. Hepsisiyle de çok yakın

arkadaşlarım oldu. Bir güven de vardı aramızda. Öyle bir tercihti benimki. Üniversite bitene kadar da yine o şekilde devam etti zaten. Genel olarak üniversite hayatım da çok öyle aman aman heyecanlı bir ya da çok olağanüstü durumları yaşadığım durumlar olmadı. Sakin geçen bir öğrencilik. Sakin, huzurlu. İşte belli arkadaş çevresi var. Hani çok arkadaş değiştiren bir insan da değilimdir ben. Yani o anlamda da biraz şeyim var. Ya biriyle arkadaş olduysam o öyle gider, sürdürürüm yani. Öyle bir yaşıntıydı üniversite hayatı da. Tabii bir havam oluyordu. Yani özellikle ilk zamanlar, üniversite öğrencisi falan öyle bir havam oluyordu.

Ya bir de şey oldu şimdi üniversiteyi ben bitirdim. Hemen atamam olmadı. O da bir şoktu benim için. Çünkü bizim zamanımızda sınav yoktu yani. KPSS sınavı, yeterlilik sınavı hiçbir şey yok. Bizim dönemimiz şanslı bir dönemdi. Benim bölüm arkadaşlarım, biz Temmuz 20’de mezun olduk. Hani mezuniyet belgemizi aldık. Eylülde göreve başladılar, bir kırk gün sonra. E sadece biz, bizim sınıftan bir yedi sekiz kişi kaldık, atanamayan. Ben de o gruptayım. Tabii ben bir bunalıma girdim. Nasıl atanamadım diye. Yani nasıl olur herkes atanır da ama Antep’te yaşamayı hiç istemiyorum artık. Yani Antep’ten uzaklaşmışım. Başka bir şehre gideyim. İşte mesela Samsun’u çok sevmişim. Orada yaşayabilirim diye düşünüyordum. Ondan sonra tabii üniversiteyi yeni bitirmişim, öğretmen şeyi, havası var ya. Bu sefer akrabalarından, çevreden, tanıdıktan, kim varsa istemeye geliyor. Öğretmen diye. Öyle bir şeyin içine. Çoğu da zaten beni tanıdığından, hani öğretmen, öğretmen kız diye. Diyorum ki yani ben kara kaşıma kara gözüme değil. Yani o etikete, o şeye. Tabii biraz da anneler bu sefer şey korkusuna kapıldılar. Tabii isteyenlerin çoğu da akraba, tanıdık, işte çevreden insanlar. İlla şunu kabul edeceksin. İlla bunu kabul edeceksin falan. Ama hiçbiri ben asla diyordum Antepli biriyle evlenmem. Böyle bir şeyim vardı benim. Kafamda böyle bir olgu vardı yani. Bu yaşadığım şeylerden herhalde. Bu gelenekselliklerden ya da işte Antep’teki biraz o erkeklerin yaşam tarzından. Hiçbir zaman Antepli...yani isteyen istediği kadar doktor olsun, mühendis, bilmem öğretmen öyle bir... Çünkü ben bakıyorum, doğru bir tercih yaptığımı. Tabii genelleme çok doğru bir şey değil ama. Antep yöresinde biraz erkeklerin yani yaşam tarzı, ne bileyim? Belki kadınlara bakış açısı. İster istemez eğitilmiş dahi olsa bazı şeyler onların üzerinde etkisi kalıyor diye düşünüyordum. O zaman da öyle düşündüğüm için hiç istemedim. Orada işte tayinim çıkmadı. Bir okulda ücretli öğretmenliğe başladım. Halk oyunlarına gideyim dedim. O arada eşimle tanıştık. Sonrasında zaten hızlı gelişen bir süreç gitti evliliğe doğru.

Halk oyunlarına gidiyorduk. Şimdi benim kardeşlerimin, bütün akrabalarımın öğretmeni idi eşim. Ben üniversitede okurken onların öğretmeni idi. Şimdi ben tarih bölümünde okuyordum. Eşim de tarih öğretmeni. Çocuklar hep anlatıyordu. İşte abla bizim şöyle bir öğretmenimiz var. Çok seviyorlardı. O da tarih işte tarih öğretmeni oldu. Sürekli bahsediyorlardı. Ama ben tabii hiç aklımda değil öyle bir şey, o zaman için. Sonrasında işte o halk oyunları ekibine gidince, o da oradaydı. Yani ilk bakışta öyle şey durum, daha görür görmez çarpıldım, aşık oldum öyle bir durum yani yok. Öyle bir arkadaş grubu içerisindeydik. Hani o kendi şeyiyle düşünmüş. Niyetlenmiş. Sonra baktım hani böyle yavaş yavaş şeye. Aslında çok çekingen bir insandır. Yani öyle kendini hemen şey yapan bir insan değil. Sonra işte bir gün birkaç kere dışarı çıktık falan. Dedi ki bir yerde konuşalım. Ben de hani o ara artık hissettim tabii ki biraz, yani durumu. Sonra tamam konuşalım, tanışalım. Birbirimizi tanıyalım. Çok hızlı gelişen bir süreç oldu. Yani tanışalım, görüşelim dediğimizden herhalde bir kırk gün sonra nişanlandık. Ve ama şunu söyleyeyim. Yani benim karar vermemde, hızlı karar vermemde o dönem için kişiliğinde bazı şeyler hissediyorsun insanın. Yani fedakar bir insan olması çok beni çok etkilemiştir mesela. Çünkü normal bir yere oturduğumuzda, bir sohbette veya bir şeyde bile hissedebiliyorsun onu. Bir de hani nasıl söyleyeyim? Çok seviyordu beni hani öyle söyleyeyim. O sevgi şey değil. O sevgiyi çok hissettiriyordu. Hala da öyledir. Yani o şeyi ben çok yaşadım. Sevilme hani değer görme yani onu bana her zaman için yaşattı. O anlamda doğru bir karar. Ama tabii ki zor tarafları yok muydu hani kişi olarak? Zor, idare edilmesi zor tarafları vardı. Ama bunlar benim için çok önemli kriterlerdi. Yani bir insanın bencil olmaması, karşıdakini de düşünmesi. Beni en çok o yönü etkilemişti mesela. Onun için de biraz tabii ki çok hızlı gelişti. Biraz onun ısrarıyla. Hani hemen adını koyalım, bilmem ne. Öyle çok hızlı gelişen bir ilişkide herkes bana söyledi mesela o dönemden. Bir de tabii erken bir evlilik. Hani okulu hemen bitirmiş daha atanmamıştım, bunları yaşadığım zaman. İşte herkes dedi ya ne acele ediyorsun. İşte daha ne kısmetler çıkar önüne falan. Ama öyle. Tabii ki bu kırk günde ne kadar bazı şeyleri insan görür görmez. Tabii ki sonrasında farklı durumlar yaşadığım şeyler de oluyor ama. Ne bileyim? Hislerime güvendim, o dönem için. Söylediğim gibi hani beni sevmesini çok sevdim. E öyle olan bir evlilik, böyle bir ilişkiydi yani.

Şimdi ben aslında daha eşim biraz o konuda... Şimdi biz görüşmeye başladık. Bir on beş, yirmi gün oldu. Bana diyor ki işte ailene söyle. Diyorum ki çok erken. Yok işte. Sonra tabii ev telefonları var yine o zaman. Ben eve girdim. Böyle hava yeni kararıyordu. Telefon çaldı, ev telefonu. Babam açtı. Babamın yüzünün şekli değişti şimdi. Şey dedi, seni istiyorlar dedi işte. Allah Allah kim dedim ya. Baktım işte eşim. Babamın yanında bir şey de diyemiyorum. Alo

bilmem ne falan. Ertesi gün dedim ya sen ne yapıyorsun yani. Dedi ki bu kim diye sorsunlar diye aradım. Yani onlar da bu kim diye sordular tabii ki. Öyle tabii annem falan öğrenince dedi ki bizde dedi öyle çok gezmek tozmak olmaz yani. Eğer şeyse, bunun adının konulması lazım. E birçok açıdan, işte mezhebiydi, bilmem neydi uyduğu için zaten hoşlarına gitti yani. Valla evlilikte de ben bir problem yaşamadım. Babam dedi ki önce dedi gelsin. Ben bir göreceğim dedi. Neyse babama dedim ama kimse söyleme. Çünkü biz hepimiz yakınız. Akrabalar falan, halamlar malamlar herkes şimdi. Bir tek kendi gelecek dedim yani. Tabii o arada bizim akrabalar duymuş. Eşim geldi. En az yirmi kişi daha geldi eve, onu görmeye. Tabii ki, böyle bir şey oluyor. Yani çok çekindi. Çok hani eşim huzursuz oldu falan. Dedim yani ilk kez yabancı biriyle bir evlilik olacak ya akraba dışında birisi. Herkes çok merak. Hatta babama demişler, nasıl güveniyorsun. Şimdi bir de biz Türk'üz, eşim Kürt. E işte o konuda da biraz hani işte. Bizde çok fazla yoktur hani o Türk, Kürt ayrımı da. İşte bir iki kişi hani şey yapmış. Yani bizde diyelim Alevi olması yeterlidir. E akrabalardan işte Kürt'tür bilmem nedir, nereden bulmuş falan filan diyenler oldu. Aslında onlar da oğluna istemişti beni mesela hani bu çok şey yapanlar. Sonra kendi kızını Kürt birine verdi tabii ki bunu söyleyen adam. Hep öyle olur ya. Velhasıl o ilk tanışmada babam falan bayağı şey yaptılar, hoşlarına gitti. E yalnız şunu unutmuyorum. Şimdi tanışmaya geldi, eşim. E böyle pala bıyıkları vardı o zaman için böyle solcu bıyıkları olur ya. Tabii yaş olarak da çok büyük gösteriyor. Yani benden çok büyük değil. Dört beş yaş var aramızda ama. Tabii annem böyle bir görünce bir hayal kırıklığına kapıldı. Böyle herhalde daha böyle genç filan gibi bir şey bekliyor. İçeri geldi dedi ki sen bu adamı nerede buldun dedi. Anne adam değil, yaşı dedim büyük değil. Olur mu dedi bu ne kadar büyük duruyor falan. Hala biz onu söyler güleriz aramızda. Ama şey babam dedi yani. Bu şey dedi, hani çok temiz bir insan ben anlarım. O konuda da problem olmadı. Zaten hemen ailesini çağırdı. Geldiler. Bir gün istediler, ertesi gün nişan yaptık. Aileler çok çabuk kaynaştı. Ve hatta bütün akrabalar çok sevdi. Eşimin ailesini, annesini, babasını işte anneanneler, halamlar, teyzemler falan. Yani demek ki akraba dışında birileri de iyi olabiliyormuş algısı oluştu. Yani o anlamda da aslında şöyle anlatırken gerçekten benim hayatımda birçok şey, nasıl söyleyeyim? Şanslıydım mı diyeyim? Artık kendi tercihlerim tabii ki bir yerde bunu belirleyen de. Problem yaşamadım. Yani evlenirken de. Tabii evlilik aşamasında şey var. O geleneklerden kaynaklı sıkıntılar biraz oldu, annemle falan. Antep'te çok gelenekçidir burada insanlar. Şu olacak, şu olacak, şu olacak. Tabii ki bu, o tarafa, biz bunları ben, dedim ben bunları söylemem yani. Böyle bir şey olmaz. Biraz ondan kaynaklı annemle ufak tefek sürtüşmelerimiz oldu ama. Onun dışında evlilikti, nişandı, bilmem neydi çok rahat geçti yani o dönemlerimiz de. Aileler de birbiriyle çok uyumluydu. Hala da öyleler. Öyle gidiyoruz.

Düğün tabii ki düğün stresi herkesteki gibi bizde de vardı. Antep'te ayrı düğün, Ankara'da ayrı kına, ayrı düğün. E tabii ki biraz kayınpeder için yorucu oldu. Bir de o konuda da sağ olsunlar kendileri birçok şeyi karşıladılar, eşimin ailesi. O anlamda düğün de buradaki geleneklere göre yapıldı zaten. Bizim kendi akrabalarımız için ayrı bir düğün yapıldı. E Ankara'da da artık oraya gittikten sonra. Düğünde şöyle bir sıkıntı yaşamıştık. Şimdi Antep'teki düğün bir beş gün önce oldu şeyden, Ankara'daki düğünden. Şimdi Antep'te düğün oldu bitti. Ankara'ya gidilecek. Çünkü amcaları falan gelmiş eşimin, ertesi günü. Benim bir amcam rahmetli dedi ki biz bu kızı böyle beş gün önce şeye göndermeyiz. Sizinle göndermeyiz. Yani biz düğün günü gelir alır biz getiririz Ankara'ya. Bunlar da dedi ki hani biz gelin almak için geldik. Bizde adet olmaz. Şimdi biz düğünü yaptık. Gelini burada bırakacağız Ankara'ya gideceğiz. Bekleyeceğiz. O gelecek. Böyle bir şey yok. Bayağı bir gerginlik oldu. Sıkıntı oldu. Amcam bayağı bir olay yarattı. Ondan gerginlik çıktı falan. Orada yine annem devreye girdi. Dedi ki bu benim kızım. Hiç kimsenin söz hakkı yok. Onu ben okuttum. Hiç kimseye de bir laf söz getirmedim. Şimdi de birini istedi evleniyor. Nikahı oldu, düğünü oldu. O yüzden adam ne diyorsa. Neyse ki halamın birini benimle gönderdiler. Halamla gittik biz. Annemler tam üç gün sonra geldi. Orada öyle bir gerginlik yaşadım.

Tabii bir anım daha var benim bu konuda. Şimdi biz artık evleneceğiz dedik. Annem dedi ki işte dayımlara söyleyelim böyle böyle diye. Köye gitti, dayımlara falan söyledi. Bir tane küçük dayım var benim. Orada da teyzemin oğlunun biri beni istemişti, ben istememiştim. Bu şey olunca gitmiş işte dayımla konuşmuş. Beni istemedi gitti başka birini istiyor falan diye. Dayım da bu nasıl olur, annem söyleyince de kudurmuş bu. Ne yapmaya çalışıyor, işte ne olduğunu bilmediğimiz bir adamı nereden bulmuş falan diye. O zaman da biz halk oyunları çalışmasındayız. Elinde silahla oraya geldi. Bana diyor ki, dışarıya çağırıldı. Tam da bu arada işte eşim de peşimden geldi o zaman. Diyor, sen diyor şimdi benimle geleceksin. Bu adamı burada bırakacaksın ve bu evlilik olmayacak. Dedim ki dedim dayı yani bu çocuk işi değil. Ben buna karar vermişim. Bu seni bağlayan... Tabii bizim kültürümüzde dayımın karşısında böyle konuşmak zaten cesaret isteyen bir şey. Ben kabul etmiyorum dedim. Ya seninle gelmeyi kabul etmiyorum. Çekiştirdi falan filan. İşte kendince de bir işte tüfek almış eline. Arabanın arkasından çıkardı falan. Onu şey yapıyor. Okulun bahçesinin arka tarafındayız. Gelmeyeceğim dedim ya. İstiyorsan beni vur dedim ya. Böyle bir şey yok. Bu benim hayatım dedim. Şaşırdı şimdi öyle deyince. Sonra işte teyzemin oğlu araya girdi falan. Biraz arbede çıktı falan. Dedim

ben gelmiyorum. Onlar gitti. Eşim dedi ki ben seni takdir ettim dedi ya. İyi dedi hani şey yaptın, cesaret ettin. Tabii bu ekip nişan günü de bana aynısını yaptı. Nişanlandık. İşte arkadaşlarım gelmiş falan. Bir amcamın evinde kalıyoruz biz. Amcamın karısı sabah dörde karşı beni kaldırdı. Ya ne oluyor yenge dedim. Gel dedi seni çağırıyorlar dedi. Kim? Amcam, dayım, o teyzemin oğlu, öbür teyzemin kocası. Bunlar oturmuş. İçki içmiş içmişler bizim bu işi bozmamız lazım, nişanı. Gittim. Dediler ki sen bu nişanı atacaksın. Ya ben niye atıyorum nişanı yani? Olsun biz istemiyoruz o adamı işte. Sen işte bunu beğenmedin gittin ne olduğu belli olmayan bir adam... Ya dedim çocuk oyuncağı mı? İnsanlar gelmiş Ankara'dan. Bir sürü söz verilmiş. Yok, tuttular elimden şeyi çıkarmaya çalışıyor, yüzüğü. Bu yüzük çıkacak. Orada da bir tantana. Dedim asla böyle bir şey olmaz yani hani. Bu benim hayatım. Bu sizin isteğinize göre yapabileceğim bir şey değil. İnsanlara söz vermişim. Böyle bir şey... Sen ne utanmazsın, sen... Dedim utanmazlıkla ilgisi yok yani bunun. Sizin yaptığınız yanlış. E bu bir iki maceram oldu yani. Bu evlilik aşamasında buna benzer. Ama baktılar ki bende şey yok. Yani onlara pek pabuç bırakmadım. Öyle. Ama şimdi onlar da en sevdikleri damatları, o problem edenlerin. Öyle şeyler işte.

Biz evlendiğimizde eşimin zorunlu hizmet durumu vardı. Öyle alelacele bir şeyler hani aldık. Çok detaylı bir şey yapmadık. Sonrasında da Antep'te öğretmen ihtiyacı olunca iki sene zorunlu hizmet bölgesine tayin istememize rağmen tayinimiz çıkmadı. Bizim planımız Ankara'da yaşamaktı, yani eşimin ailesinin yanında. Hatta kayınbabam o şartla, o şart derken hani isterken dedi ki bunlar dedi, Ankara'da yaşayacaklar. Hatta evim de var dedi. İşte bilmem ne. Orada yaşayacaklar. Bizde de dediler zaten hani biz kızı verdikten sonra şey yapmayız, karışmayız. Bizim planımız Ankara'da yaşamaktı. Önce zorunlu hizmet yapacağız. Ankara'ya gideceğiz. Tabii iki sene tayin istedik. Antep'te öğretmen ihtiyacı çok olduğu için zorunlu hizmete göndermediler. Sonrasında da Antep zorunlu hizmet bölgesine girdi. Ve burada kaldık. Sonra çocuklar doğdu. İki kızlarım var benim. Bir yedi yıl sonra oldu. Hani o da önce çocuk olmadı, tedavi falan. Öyle olunca annem çocuklara bakmaya başladı. Sonra sonra buraya alıştık. Eşim de alıştı, çok alıştı. Kendi sosyal çevresi oldu zaten. Öyle kaldık Antep'te. Yaşam öyle devam etti yani.

Ben altı yıl tedavi gördüm. Yani evlendik. Bir yıl sonra çocuğumuz olsun dedik. Olmadı. Hani olmayınca da tabii bir hayal kırıklığı. İşte doktora gitmeye başladık tabii ki. Tabii doktora

gidiyoruz geliyoruz. İşte eşimde problem yok. Bende problem yok. Her şey yolunda ama bir yıl, iki yıl, üç yıl. Zaten o, o tedavi de çok yıpratıcı bir şey, bir kadın için. Ben o yüzden şimdi kendim yaşadığım için, bu durumu yaşayanları gördüğümde gerçekten üzülüyorum. Psikolojik olarak bir kere çok ciddi bir baskı oluyor üzerinde. Kendini eksik gibi hissediyorsun. Çok kötü bir şey. Toplum sana bunu hissettiriyor yani. Mesela aslında mesela biz eşimle böyle bir şeyimiz hiç olmadı. Yani o zaten hep diyordu ki olmasa da olur. Yani biz, ikimiz birlikte gayet güzel güzel bir yaşam sürebiliriz. Olmasa da olur. Hatta çok tedavi oluyorum, ilaç alıyorum diye çok üzülüyordu. Hep diyordu bana gerek yok, bırakalım. Hani olursa olur, olmazsa olmaz diye. Benimki de biraz aslında toplumun baskısı. Çünkü nereye gitsen, birkaç sene sonra özellikle, herkes soruyor. Çocuk yok mu? Çocuk yok mu? Artık annem bile bunalmıştı. Annem diyordu ki kızım ben cenazeye, düğüne falan gitmek istemiyorum diyordu yani. Bir de bizim buralarda çok önemli bu çocuk mevzusu. Hani çocuk mevzusu. Hani Antep'te. Belki bir Ankara'da, İzmir'de, biraz daha insanlar onları aşmış ama bizim buralarda geleneksel yapı içerisinde çok çok önemli. E tabii ki bu dediğim bir yirmi yıl öncesi daha da. Tabii bir baskı oluştu üzerimde. Çok tedavi gördüm. Çok sıkıntılar yaşadım. Hani çok acılı, ağrılı, ameliyatlar bir sürü şey denendi. Çünkü bulunamadığı için sebep. Yani bu kısırlık sebebi bulunamadığı için. Bir sürü farklı ameliyatlar Ankara'da, Antep'te. Hani çok yıpratıcı bir süreçti benim için. Biraz da deneme tahtası gibi çok şey denendi. Onun sonucunda mesela hiç ben tüp bebek gibi bir durum hiç aklımızda yoktu bizim. Ankara'da bir doktora gittik. Orada bize işte dedi ki hani tüp bebek yapalım. Ama dedik bizim problemimiz belli değil. Ama dedi bunca zaman olmamışsa. Tabii o bir şoktu mesela. O dönemde de yine tüp bebek olayı bu kadar yaygın değildi. Toplumun bir şeyi vardı. Hatta geldik evde kayınvalideye söyledik. Dedik doktor böyle böyle dedi. O nasıl şeymiş dedi. Ne gerek var dedi. İşte dedi, bilmem ne. Çok yadırgadı yani hani bu durumu. Bizim de kabullenmemiz bir yılı buldu. Hani tüp bebek yapalım mı yapmayalım mı? Çünkü toplumda bir önyargı var. E tabii ciddi ekonomik şeyi vardı, o zaman için söylüyorum. Şimdi de hala öyledir de. İşte kredi çektik. Arkadaşlarımız kefil oldu falan. Bir de o zamanlar öyle şeyler vardı, memur şeyi. Tabii tüp bebek tedavisi de ayrıca zor bir tedavi. Hani bütün problem erkekte bile olsa, burada öyle bir adaletsizlik de var, problem erkekte bile olsa bütün ilaçlar kadına yükleniyor. Bütün sıkıntıyı kadınlar çekiyor. Yani orada biraz şansım şu oldu. Erken yaşta evlenmenin şeyiydi bu. Hani yaşım küçüktü tip bebek yaptığımızda. İhtimal o yüzden fazlaydı. İlk denemede oldu. Hani o tedavi süreci. Orada da ben yine şöyle bir sıkıntı yaşadım. Hani yaşım genç olduğu için, o verilen ilaçlar vücut çok fazla tepki vermiş. Normalde sağlıklı bir kadın ayda bir yumurta üretmesi beklenirmiş. İlaçlarla bu üçe, beşe çıkarılmaya çalışırken benim yirmi dokuz tane yumurta oluşmuş. Bu da vücudun hormonlarını şey yapıyor, alt üst

etmesi demek yani. Doktor dedi ki hamile kalırsan risk oluşabilir. Hamile kaldım. E bu sefer bir hayati riskle karşı karşıya kaldım. Küçük bir ihtimaldi yüzde üçlük dörtlük ama. E devam, hamilelik sonlandırılabilir. Ben sonlandırılmasın diyorum. Eşim diyor ki sonlandırılсын. Yüzde üç de olsa bu şeyi niye alalım, bu riski niye alalım? Ben istemiyorum dedi yani. Hani sana bir şey olacaksa ben çocuk çocuk istemiyorum. Ya yüzde üçmüş diyorum. Orada da bir gerildik. Dedim hayır ben bunca gelmişim, bunca zaman bu noktaya. Tabii uzun bir hastane süreci oldu Ankara'da, Antep'te. Hamilelikten sonra da yani. Çünkü bayağı sıkıntılı bir süreçti. Sonrasında işte neyse ki çocuklar sağlıklı doğdu. İkiz kızlarım oldu. Şimdi de on altı yaşındalar.

Ya aslında bak o çok ilginçti. Şöyle, hani benim durumumda biri işte yedi yıl sonra çocuk sahibi olmuş. Tedaviyle olmuş. Ha böyle kucığına aldığında çok mutlu olursun. Hiç hissetmedim bir şey. Yani bir şey hissetmedim derken böyle hani böyle filmlerde uçuyorlar bilmem... Hiç öyle bir şey hissetmedim. Yani anneliği daha sonra hissediyorsun bence. Ben öyle yaşadım. Ya da hani arkadaşlarıma falan sorduğumda onlar da öyle diyor aslında. Zaten ağrı sızı içerisindeyim. Bir sürü şeyden çıkmışsın. Kucığına iki tane çocuk veriyorlar. Ya da bir tane neyse benim iki taneydi de. E bir de aylarca ben zaten ben, ben olmaktan çıktım. Aylarca değil, üç yılım. İkiz çocukla çok zordu. Yani birini emziriyorsun. Öbürünü alıyorsun. Bilmem ne. Bir sürü de zaten hani o anlamda da sıkıntılar yaşadık. Zordu. Yani çok zor bir süreçti. Yani anneliğimin çok o heyecan bilmem ne, inan yaşamadım yani. Ben diyorum.. ben mi duygusuzum? Bende mi bir şey var bir? Çok duygusal bir insan değilimdir hani onu biliyorum ama. Tabii ki çocuklarımı çok seviyorum. Hani şey yaptım ama. O şey, çok, kucığına aldığı an çok hissetmedim açıkçası. Sonrasında bağlanma oluyor diye düşünüyorum çocuk olayı da. Ben çocuk olayında emek olduğunu düşünüyorum. Tamamen. Şimdi o gün ben o çocuğu ben doğurmasaydım, benim kucığına verilseydi, bu yaşa getirseydim, eminim gene aynısını hissedirdim diye düşünüyorum. Ya da o çocuğu doğurup başka birine verip hiç görmeseydim bir süre sonra unutturdum. Hani belki içimde bir sızı kalırdı, acaba ne yapıyor, ne diyor diye ama. Öyle sürekli de aklıma gelmezdi diye düşünüyorum. Tamamen emek işi, çocuğa bağlanma bence. Bir altı ay evde oturdum. Hani izindi, rapordu. Öyle altı ay oturdum. Oturdum demek değil tabii ki. Yaşamıyordum resmen o dönem. Gece, gündüz yani çocuğun varmış biliyorsun. İki tane aynı anda, zordu. Ama tabii ki annem vardı. Eşim çok çok destektir. Yani tabii annem belli saat bakıp gidiyordu. Evde eşimle biz. Yani herkes nasıl bakıcısız, hani bütün gün bakıcısız yapıyorsun falan diye. Eşim o dönem idareciydi, tam gün çalışıyordu. Yarım gün ben tek başıma bakıyordum mesela annem öğlen gidiyordu çünkü. Ama tabii ki herhangi bir şey

olduğunda annemle çok yakın oturuyoruz biz. Daha doğrusu evimizi yakınına taşıdık annemin, çocuklar doğunca. İşte kız kardeşim o zaman bekarı. Onun desteği. Velhasıl teyzem, sonra teyzemi de bakıcı olarak annemle beraber aldık. Böyle bir el birliğiyle, aile el birliğiyle çocukları rahat büyüttük. E çocuklar şu anlamda da şanslıydı. Aile ortamında, kalabalık ortamda büyüdüler. Yani kendi arkadaş ortamımız arkadaş çevremiz de kalabalık. Yaşıtları çok çocuk vardı. Yani mutlu bir çocuklukları oldu. Sevildiler hani aile büyüklerinin sevgisini gördüler. O anlamda da hani sağlıklı bireyler olarak yetişiyorlar diye düşünüyorum. Zaten üç sene sonra, kızlar artık büyüyünce birbiriyle oynamaya başladılar. Biraz eziyet kısmı azaldı. Sonra da zaten okuldu, kreşti başladık. Öyle gitti. Ama tabii ben büyütürken ben özellikle yine eşimin çok desteğini gördüm, her şekilde. Yani orada da yine işte sen yoruldu, uyu, ben bakayım. Hatta bizim burada arkadaşlar arasında şey oldu. Kızlar küçük, hepimizin çocukları küçük o dönemde bir çoğumuzun. Dedi ki bayanlar hani görüşelim. Toplantı yapalım falan birbirimizi göremiyoruz. Eşim dedi ki çocuklar gitmeyecek dedi. Kadınların gününe dedi. Herkes dedi şeye bakacak. Evde erkekler o gün çocuklara bakacak. Kadınlar çocukları almadan gidecek. Tabii o öyle deyince diğerleri de uymak zorunda kaldı. Ve bu yıllarca böyle devam etti. Ve hepimizin çocukları küçük. Erkekler o gün çocuk bakıyordu. Biz çocuksuz gidiyorduk, şeye, toplantıya. Öyle de bir gerçekten fedakâr bir insan dedim ya öyle bir şeyi vardır. Şimdi o öyle deyince diğerleri de uymak zorunda kaldı. O hala yıllardır konuştuğumuz bir şey. Senelerdir hani o grubumuz, arkadaşlarımız hep devam ediyor. Artık çocuklar tabii şey. Bazen biri getireceği zaman diyorlardı, yasak hani çocuk getirmek yasak. Ya bugün işi varmış adamın (gülüyor) yapıyorduk. Öyle bir durum. Ama bizim için de güzel bir zaman oluyordu. Yani kendimize ayırdığımız bir zaman oluyordu. Rahat rahat oturuyorduk. Sohbetimizi ediyorduk. Öyle. Yani onun desteğiyle gerçekten ikiz çocukları çok yıpranmadan büyüttük yani.

Tabii ergen bizimkiler tam şu anda, ergeniz. Yani ben yine çevremdeki ergen anne ve çocuk ilişkilerine baktığımız zaman, biz yüzde doksan şeyinde iyiyiz, boyutunda. Kızlar çok aşırı ergenlik sıkıntısını bize yansıtıyorlar, öyle söyleyeyim, bir. İkiz olmalarından kaynaklı kendi içlerinde birçok şeyi hallediyorlar. Kardeş olarak, yani kardeş olarak. Onun dışında ben hani hep şey yapmaya çalıştım. Yani aramızda bir güven olsun, kızlarla. Her şeylerini benimle paylaşsınlar. Tabii ki yani ben şunu da çok doğru bulmuyorum, arkadaş gibi olalım. Bu bana doğru gelen bir şey değil. Hani anne rolü, çocuk rolü. Hani bu şey değil. Hani onlar bana bir mesafeli dursun şekli değil. Mutlaka benimle paylaşmadıkları şeyler vardır. Olmalıdır da. Kardeşiyle, kendi yaşıtıyla paylaşacak. Ama ben hani bana yalan söylenmemesi, arkadaşlarıyla yaşadıkları şeyleri bilmem, günlük yaşantılarını bilmem konusunda onlarla böyle bir ilişki

kurmaya çalıştım. Ama çok fazla da özellerine girmeden hani onların bunu yapmaya çalıştım. Aramızda öyle bir güven oluştu. Tabii kız olduğu için biraz benimle daha şeyler, hani yakınlar öyle söyleyeyim. Baba, babayla da tabii ki hani çok olumlu bir ilişkileri var ama. Biraz daha, daha da yaş büyüdükçe tabii ki anneyle biraz daha paylaşım kız çocuklarının fazla oluyor. Yani bizi yormayan çocuklar oldular, bu saate kadar. Yani okuldaki durumları olsun. Arkadaşlarıyla olan veya bizimle ilişkileri olsun. Zaman zaman hafif sesler yükseliyor falan. Gerginlikler oluyor ama. O kadarı artık e normal. Ama sıkıntılı bir ergen, anne baba ilişkimiz yok. Öyle söyleyeyim.

Ya şimdi biraz ben şöyle, eğer bunu nasıl şey yaparım? Sosyal bir insanım mı diyeyim? Öyle söyleyeyim. E şimdi okullar çalıştığım zaten ben bir de öyle bir durumu da var. Dedim ya arkadaşlarımı da çok değiştirmem, yaşantımı da. Yirmi üç yıllık öğretmenim, iki okulda çalıştım. Birinde on bir yıl çalıştım. Şu anki çalıştığım okulda on iki yıldır çalışıyorum. Ve yirmi üç yıldır arkadaşlarımın yüzde doksanı aynı. Beraber büyüdük yani onlarla. Çocuklarımız, hamile. Çoğunun düğününe gittim mesela şu anki arkadaşlarımın. Ben hepsinden önce evlenmiş olduğum için. Çocuklarımız doğdu, büyüdü, şimdi gençler. Bir kısım üniversiteye gidenler var falan. Öyle bir durum. Okuldaki, işyerindeki ilişkilerim daha çok o ilk iş yerimden arkadaşlarım, şu an görüştüklerim. İlk çalıştığım okuldan. Tabii ki de eşimle de eşleri arkadaş oldular. O anlamda da bir şey gelişti. Ve bir aile durumuna dönüştük biz. En az bir beş, altı aile. Tatillerimize beraber gideriz. Dediğim gibi çocuklarımız beraber oturur. Son yani bu geldiğim okulda, on iki yıldır olduğum okulda, burada da şöyle bir arkadaş grubumuz var. Yedi, sekiz kişilik arkadaş grubu. Biraz işte o toparlama, organize etme, onları bir araya getirme işleri hep bende oldu yıllardır. Yani o insanları birleştirme işte bir şeyler yapma. O konuda biraz hem ben seviyorum. Yani insanlarla birlikte olmayı seviyorum. Bir şeyler paylaşmayı seviyorum. İşte organize şeyi var biraz. Organize etme, yönlendirme özelliği mi var diyeyim artık. Bir şekilde bir iş olduğu zaman dönüyor dolaşılıyor bana kalıyor. O işi hani organize etmek, onu aramak, bunu aramak, onunla uğraşmak, bununla uğraşmak. Biraz o misyon oldu bende. Yani öyle mesela okulda diyelim bir iş olacaksa, bir yere gidilecekse veya işte öğretmenler odasındaki çalışan, onun parasının toplanması, onun yönlendirilmesi öğretmenlerden bunların hepsi bir şekilde bana kalıyor. Okul müdürü bana diyor ki bazen hocam okulda müdür ben miyim, sen misin diye böyle bir aramızda şakalaşıyoruz. Hani öğretmenlerle biraz aramızda öyle bir şey gelişti. Uzun zamandır orada çalışmaktan kaynaklı. Yani işyeri ortamında da güzel bir ortamımız var. Her iki okulda da gerçekten ben çok mutlu

çalıştım. Hala da öyle devam ediyor. Tabii ki farklı görüşlerden öğretmenler her yerde olduğu gibi insanın olduğu yerde, orada da var. O arkadaşlarımızla da bizim ilişkilerimiz hep olumlu oldu. Yani tabii ki yaşam tarzlarının farklılığından kaynaklı çok hani sık bir araya gelemesek de en azından işyerinde ortak bir şeyler yapabilme, birinin işte bebeği doğduğunda hastası olduğunda, bir şeyi olduğunda birlikte bir şeyler yapabilme konusunda, ona da çok dikkat ederim ben. Yani sonuçta hepimiz insanız. Ya o duyarlılığın olması gerektiğini düşünürüm. O kafamdaki, o net ayrımcılıklar bana çok şey gelmez. Hani doğru gelmez. En azından belli noktalarda birbirimizi sorabilmeliyiz, ortaklaşabilmeliyiz diye düşünürüm. O anlamda da o arkadaşlarla da olumlu bir şeyim vardır yani hani bir iletişimimiz vardır aramızda. Onun için çok fazla da yer değiştirmeyi de sevmiyorum. Dedim ya işte herhalde buradan da emekli olur muyum bilmiyorum nereye gider artık. Öyle işyerinde genel olarak huzurlu bir ortamımız oldu. Yani çatıştığımız eskiden, eski okuldayken tabii biraz bu idareyle falan siyasi çatışmalarımız biraz olurdu, müdürle falan. Sonradan onlar da zaten çok kalmadı şimdi. Ya da bizim çalıştığımız okul müdürü pek bu işlere giren bir insan değil. Uzun zamandır da beraber çalışıyoruz. O anlamda da okulda bir şey var yani, bir rahatlık var.

Şimdi şöyle bir şey var. Bizim bu çalıştığımız okulda kadınlar çok ağırlıkta. Erkekler bunun biraz rahatsızlığını hissediyorlar. Kadınların dediği oluyor hep. Ve ama tabii ki bu belli bir o dindar kesim biraz kadınlara mesafeliler. Ama bir süre sonra onlar da görüyor ki hani. Mesela şu ön yargılarını bazılarının yıktık diye düşünüyorum. Özellikle bu dindar kesimdeki erkeklerle kadınların ilişkileri biraz daha farklı olduğu için. Mesela onlara göre ben farklı bir insanım. Hani yaşayış tarzı olarak işte yaşama bakış tarzı olarak. Veya insanlar onlara nasıl yaklaşmış bilmiyorum. Bir süre sonra farklı da olsa, kadın da erkek de olsa, bizim ortaklaşabileceğimiz, sohbet edebileceğimiz noktalar var diye düşünmeye başladım. Şimdi o, o çok muhafazakar insanlardan kaçan adamlarla bile oturup sohbet edebiliyoruz biz. Her konuda yani. Onların görüşü farklı, benim görüşüm farklı diyelim. E onu da biraz kırdık biz. Tabii ki biraz kadınların fazla olmasının da şeyi var. Şimdi bizde şöyle bir durum var. Büyük bir masa var. Masada kadınlar oturuyor. Köşede de iki, üç tane koltuk var, erkekler oturuyor. Masaya gelemiyorlar. Diyoruz ki her zaman hep erkekler mi diyoruz kadınları ezecek. Burada da biraz siz ezilin diye, erkek. Ya bizi oturtmuyorsunuz oraya falan muhabbeti yapıyorlar. Öyle çok gergin bir okul ortamımız veya bu tür şeylerden. Biraz da tabii ki bizlerden kaynaklanıyor. Yani insanlara yaklaşımınız, oradaki işte çoğunluk olan kişilerin. Onun için işyerinde de çok kadın erkek şeyi sürtüşmesi, farklılığı o şeyleri de çok yaşamadık yani.

Dedim ya önce hiç düşünmüyordum ama şu anda ben Antep'i seviyorum. Şimdi Antep'i aslında sevmem şöyle bir şey. Çok ben hani memleketçi, şeyci bir insan değilim. Buradaki yaşantımı seviyorum. Yani buradaki yaşantımı atıyorum Mersin'de kurmuş olsam belki Mersin'i de severdim. Yani buradaki sosyal çevremi, işte ailemi, aile ortamını, arkadaşlarımı yani buradaki yaşantımı seviyorum Antep'ten ziyade. Tabii ki biraz Antep'te beni bağlayan şeyler yani o kültür. Kültür derken, mesela yemeklerini seviyorum. Yani Antep'in mesela başka bir yerde diyorum herhalde yani özellikle mutfak anlamında çok şey olamam. Hani çok tatmin olamam diye düşünüyorum. Yani şu an Antep'ten başka bir yerde yaşamayı çok istemiyorum. Mesela tercih de etmiyorum. Eşim de buraya alıştı mesela. O benden daha fazla Antepli gibi oldu, şu anda. Yani her şeyiyle işe kültürüyle, işte buradaki çevresiyle falan. O yüzden şu an burada yaşamaktan memnunuz. Tabii ki hani burada farklı sosyolojik durumlar gelişti. Özellikle bu Suriye olayından sonra falan biraz tabii farklı sıkıntılarla karşı karşıya kaldık ama. Mesela bizim okulumuzda şu an öğrencilerimizin yüzde otuzu Suriyeli öğrenciler. Veya okulumuzda bizden sonra Suriye okulu idi. Beş yıl öyle ortak kullandık, Suriyeli öğrencilerle. E tabii ki etrafımızda ev fiyatları çok arttı Suriyelilerle beraber. Sosyal yapı değişti. Görüntü farklı. Bunlar tabii ki biraz hani Antepli insanları şeye soktu. Sıkıntıya soktu ama. Yine de bu bölgede yaşayan Antepli demeyeyim. Hatta gidenler oldu bayağı bir Antep'ten baş... Ama o gidenler de buradaki sosyal ortamı çok aradıklarını söylüyorlar. İzmir'e çok arkadaşımız gitti son üç beş yıldır. Görüşüyoruz onlarla. Hani tabii ki sonradan gitmiş oldukları için belki ya da buradaki bu sosyal yapı farklı. Hani diyorlar ki oradaki o sıcaklığı, o sosyal ilişkileri burada yakalayamadık. Pek de yakalayabilecekmişiz gibi görünmüyor. Yani en azından insan yapıları farklı. Yaşam tarzları daha bireysel çünkü batıya gittikçe. E biz burada bir toplanıyoruz yirmi kişi yemek yiyoruz. Çoluk çocuk bilmem ne. E oralarda pek bu işler biraz daha bireyselleşmiş. Öyle şeyler yani şu an için Antep'ten memnunum. Artık sonrası ne olur bilmiyorum.

Şimdi Antep'te tabii ki ben Antepli biri olarak eskisini, yenisini biliyorum. Şimdi 2000'lerin... Ya eskiden daha gelenekseldi insanlar. Biraz bu geleneksellikten çıkmaya başladılar. Özellikle son dönem işte dedim ya gençlerin dışarıdan evlilikleriyle falan biraz o yapı kırılmaya başlandı. Ya şimdi ben Antepli biriyle evlenmiş olsaydım belki yaşantım daha farklı olacaktı. Ama başka bir kültürden biriyle evlenince daha farklı bir... Tabii birçok kişi için böyle oluyor. Biraz daha rahatladılar. O geleneksellik aslında yavaş yavaş az da olsa kırılmaya başlanmıştı. Ama yine de Antep'te aile bağları her zaman için çok güçlüyüz. Burada Antep'te şöyle bir durum var, herkes

söyler. Eğer Antep’te biriyle evleniyorsanız kadın veya erkek, Antep’te yaşayacaksınız. Bunu bilerek evlenmeniz gerekir diye öyle bir baskın yapıları var Antep’lilerin. 2000’li yıllardan itibaren hani Antep’te sosyokültürel anlamda dedim ya yaşam daha rahattı aslında. Bir de ekonomik düzeyi yüksek bir şehir burası. Sanayi kenti olduğu için, zengin insanlar çok. Yaşamayı severler. Yemeyi içmeyi severler. Bu yaşantı şeyi. Bir de bunu kalabalık yapmayı severler. Yani ailesiyle, akrabasıyla, eşiyle, dostuyla. Aslında o anlamda hani bundan keyif alan insanlar için güzel bir yer Antep. Ama özellikle Antep de çok göç alan bir şehir. Sanayi kenti olduğu için. İlk önce göçlerle beraber tabii ki özellikle işte o nüfus kalabalığı arttı. İşte fiyatlar arttı. Önce, Antep’e mesela Muş’tan, Van’dan, Urfa’dan, Diyarbakır kısmen. Mesela Urfa’nın neredeyse yarısı Antep’tedir. Artık onlar burada şey oldu mesela. Bugün özellikle Antep sanayisinde çok etkinler, Urfalılar, Mardinliler falan. O çatışma biraz yaşandı, kültürel çatışma yaşandı göçle beraber. Tam o çatışma biraz, çünkü çok fazla göç aldı Antep. Yani çok hızlı büyüdü. Ve bu büyümenin birçoğu tabii ki gecekondular şeklinde oldu. Bu kültürel çatışma bir yanda çok zenginler, bir yanda işçiler, göçle gelenler falan. Bu şeyler oluştu. Eskiden daha küçük dar bir yapı olduğu için daha farklı bir yaşantı varmış. Suriye olayıyla beraber artık olaylar biraz tadı kaçı. E şu an çok fazla Suriyeli göçmen var, Antep’te. E bu da tabii ki insanları biraz güven duygusunu zedeliyor. Sokağa çıktığın zaman. Dedim ya ev fiyatları, gıda fiyatları çok çok arttı. Hani biz inanmıyoruz fiyatları duyunca. Çünkü talep var yani. Bugün dörtte bir nüfus, Suriyeli nüfusu olmuş. Burada da ben şunu haksızlık olarak görüyorum. Tabii ki bu yönetenlerin kabahati, öyle söyleyeyim. Şimdi bir siz, başka bir ülkeden alıyorsanız göçmen, bunun bütün yükünü üç veya dört şehre yüklemek haksızlık diye düşünüyorum. Yani bugün bir Mersin, Urfa, Antep, Kilis. İnanılmaz derecede bir nüfus, Suriye nüfusuyla karşı karşıya. Hani İstanbul zaten hani o ayrı bir olay. En azından ya belli yerlerde tutulabilirdi bu insanlar ya bir şekilde eşit bir yerlere dağıtılabılırdi. Yani o yüzden Antep bu işin yükünü çok çeken şehirlerden birisi. Birçok insan da o yüzden burayı terk etmeyi tercih etti.

Kadınlarda bir tabii ki o anlamda bir güvensizlik oluştu. Suriyelilerin yaşam tarzı farklı. Bunlar gece ya yaşıyor, gündüz yatıyor. Mesela yazın sürekli sokaklardalar, sabah saatlerine kadar. Doğal olarak hani bu güvensizliği duyuyorsunuz dışarıya çıktığınız zaman. Bir de tabii ki hani onların kadınları çoğu kapalı ve çarşafly olduğu için, siz rahat giyinmişseniz tabii ki sizi rahatsız ediyorlar bakışlarıyla. Ondan öte maalesef şeye de sebep oldu. Birçok yerde, çok eşlilik. Yani Suriyeli kadınlardan ikinci, üçüncü artık eş mi diyeyim, ne diyeyim işte, alan adamlar oldu. Onlar da tabii kadınlar çaresizlikten. Kimisi de buna alışkın olduğu için çok yadırgamadı

Onların yaşam tarzına çok aykırı durumları olmadığı için. Bu konuda da çok mağdur olan kadınlar var, hani eşinin bu tür ilişkilerinden ötürü. Ve çok yaygın. Yani özellikle Kilis'te falan bu çok çok yaygınlaşmış. Adamlar şey tehdidine başlıyor. A bak benim dediğimi yapmazsan Suriyeliler hazırda var bak, bir sürü falan. Hatta bazı aileler bildikleri, tanıdıkları adamlara kendileri teklif ediyorlarmış. Hani işte benim kızımı al, ikinci eş, üçüncü eş neyse o şekilde. Bu konuda da kadınların yaşadığı bir sürü sıkıntılar var yani. Tabii ki bir sürü şeyler var daha hani ayrıca kadınların çeşitli şekillerde istismarı. İşte ne bileyim? Böyle şeyler de var tabii ki.

Tabii ki. Yani... Yani işte kadınların bir şekilde kendini pazarlaması. Özellikle savaşın ilk dönemlerinde bunu çok duyuyorduk. Çaresiz...Çünkü şimdi yeni yeni biraz düzen kurmaya başladılar. Yani çalışmaya başladılar. İlk geldikleri birkaç sene geri giderim düşüncesi olduğu için birçoğu düzen kuramadı veya buradakiler onları kabul etmek istemediği için iş vermek istemediler. Ev vermek istemediler. E doğal olarak hani çaresiz kaldıkça farklı yollara başvuruldu. Ama şimdi artık birçoğu burada düzenini kurdu. Çocuklar Türkçe konuşuyor. Birçok yeni doğan küçükler, çocuklar. Yavaş yavaş artık buraya şey yaptılar, empoze olmaya başladılar yani. Hani soruyorum ben öğrencilerimizden de çok var. Herhangi bir şey olsa gider misiniz diye. Birçoğu gitmeyiz diyorlar. Artık ne olur, nereye gider bilmiyorum ama. Ama bu bölgedeki, yani Antep'tekiler için söylüyorum ama. Herkes de çok rahatsız bu şeyden, durumdan, bu kadar çok olmalarından. Bir de farklılar, hani giyimleri. Yazın uzun uzun elbiseler giyiyor adamlar. Kadınlar çarşafly peçeli bilmem ne. İnsanda hani bu görüntüyü görmek. Ya bir yerde de şimdi tabii ki bu insanlar da mağdur. Yani kimse durduk yere evini, yerini, barkını bırakıp da başka bir ülkeye gelmek istemez. Velhasıl zor. Biz bunu öğrencilerle de çok yaşıyoruz bu çatışmayı. Yani gelen bu mültecilerin işi çok daha zor ama. Onun yükünü çeken şehirlerin ve insanların da tabii onların da kendilerine göre sıkıntıları var. Yani belli...mesela birçok parka biz gitmiyoruz. Eskiden parklara giderdik, otururduk. Gitmiyoruz. Belli yerlere gitmiyoruz. Mesela bizim evin burada park var. Akşamüstü ben arkadaşlarımla yürürdüm, bayanlar olarak. Ama şimdi o saatlerde orada o Suriyeli erkekler grup grup toplanıyorlar. Orada sen yürüyüş yaparken seni zaten bakışlarıyla rahatsız ediyor. E doğal olarak yaşamın kısıtlanıyor. E belli noktalarda kendini geri çekiyorsun. Tabii ki etkisi çok fazla yani şehre. Biraz da tabii ki az önce söyledim ya biraz sosyal yaşamamdan kaynaklı.

Hem kendi akraba çevremde hem öğrenci velileriyle, gördüğüm, görüştüğüm bunca yılın tecrübesiyle; tabii ki Türkiye'de kadın olmak zor. Hayatın yükünü, hayatın çilesini gerçekten kadın... Bu çok hani klişe sözler belki ama yani benim gördüğüm. Tabii ki bizim öyle yani

kendi yaşantımız öyle olmadı belki ama. Yani ben kendi ailemden, işte diyelim ki ablamın yaşadıkları. İşte atıyorum, bir teyzemin yaşadıkları, bir akrabamın, bir tanıdığımın yaşadıklarına baktığımızda; hep kadın, aileyi ayakta tutması gereken kadın, fedakar... Hatta öğretmen arkadaşlarım içerisinde de hani bu durumları çok yaşayan arkadaşlarım var. Altın alması gereken, kocası onu yok sayıyorsa, onu eziyorsa çocukları olduğu için idare etmesi gereken. Hatta eğitilmiş insanlar içerisinde de çok fazla var, böyle yaşayan. Kendisini çaresizmiş gibi gören. E zaten daha hani gittiğimiz zaman kırsal yerlere veya özellikle göçle gelen insanlara baktığımız zaman, bu durumlar daha da tabii ki maalesef çok iç acıtıcı şeyler var. Özellikle okulda gördüğümüz şeylerden. Son zamanlarda çok çarpık ilişkiler var. Yani aile içinde, karı koca arasında yaşanan, işte kadının yok sayıldığı. Kadınların da kendilerini farklı rollere soktuğu durumları çok çok görüyoruz biz. O anlamda tabii ki bu da neden? Mesela yaşadığı evlilikte çok kendini ifade edemiyor. Mutlu olamıyor. Açıkta boşanamıyor. Bu sefer farklı farklı arayışlara giren kadınlar görüyoruz. Farklı ilişkiler yaşayan kadınlar görüyoruz. Ama Türkiye’de kadın olmak gerçekten zor. Birçoğu da bunun farkında değil aslında. Yani yaşadığının, yaşadığı sıkıntıların, o yok oluşunun farkında değil. Çünkü bunun normal olduğunu düşünüyor. Hani yaşantısının normal olduğunu düşünüyor. O anlamda tabii ki bir sürü kafamda örnekler canlanıyor kadınların yaşantılarına dair. Ama temelde gerçekten kadın olmak sorumluluk, fazlasıyla bir sorumluluk gerektiriyor. Fazlasıyla bir fedakarlık gerektiriyor. Bazen kendinden vazgeçmeyi gerektiriyor. Türkiye’de öyle diye düşünüyorum. Bence erkeklerden çok çok daha etkili olurlar, olabilirler, olanları da var diye düşünüyorum. Çünkü kadın, erkeğe göre daha güçlü. Yani fiziksel güçten bahsetmiyorum. Daha dayanıklı. Artık öyle mi yetiştiriyoruz, bilmiyorum. Ailede anne üzerinde en önemlisi bana göre, çocuk üzerinde anne çok etkili. Yani bu eğitilmiş ailelerde bile çok ilgilenen bir anne baba ilişkisinde bile çocuk önce anneye muhatap. O nedenle kadının gücü burada aslında. Hani yetiştireceği çocuklarda. Bugün işte o tacizdi, tecavüzdü, başkalarını aşağılayan, kafasında ırkçı ayrımcı yetişen insanlar baktığında bence temelde aileden ve anneden yetişiyorlar. Onun için kadının gücünü elinde topluma yön verecek bir gücü var, hani çocuk yetiştirerek, geleceği yetiştirerek. O anlamda da tabii ki kadının da doğru yetişmesi, güçlü yetişmesi. Yani illaki hayatını çok güllük güllü olmasına gerek yok. Hani zor koşullar içerisinde bile bir şekilde kendini bulması gerekir diye düşünüyorum. Tabii ki biraz belki bizi böyle konuşunca bazı yerlerde diyorlar ki bize sizin tuzunuz kuru yani. Hani hayatınız yolunda iyi kötü. İşte sen bizi anlamazsın zaten hani. Değil aslında. Hani evet. Onların yaşadıkları zorlukları belki yaşamadık, yaşamıyoruz. Ama zorluk yaşamak demek acizlik, çaresizlik olmadığını düşünüyorum. Bulduğum ortamda, bulunduğum koşullarda her ne yapabilirsen iki adım ötesine gidebilmek bile bir kaddedir diye düşünüyorum.

Hani etrafımda da bu tür kadınlar oldu. Çok var. Mümkün olduğunca hani destek olmak ve kendini bulmasına yardımcı olmaya çalışıyorum ben kendimce. Yani elimden geldiğince. Yoksa her şeyiyle kadına öncelikle zor yani. Çalışan bile insanda bile, yani bizlerde bile bir evin sorumluluğu, çocuğun sorumluluğu bir şekilde önce kadında yani. Şimdi ben, şunu da söyleyeyim. Bizim arkadaşlarım arasında biraz böyle umut, umut dolu bir insanımdır. Çünkü karamsarlığı ben sevmiyorum. Evet, yani şeyi sevmiyorum, karamsar insanları, hayata karamsar bakan insanları. Evet bir sürü hayatımızda, ülkemizde sıkıntılar var. Çok büyük sıkıntılarda karşı karşıyayız. Ama hani oturup bunlara hayıflanmak. Evet biz de konuşuyoruz. Biz de değerlendirmeler yapıyoruz etrafımızdaki insanlarla. Ama oturup Allah kahretsin. Niye böyle oldu? Niye şöyle değiliz? Böyle... Bana çok uyan bir durum değil. Hani ben içinde bulunduğum durum neyse, o durumdan keyif almaya bakmak. Benim değiştiremeyeceğim şeyler varsa, çok fazla bunlar için işte ah, of etmek. Yani benim dışımda, çok dışımdaki şeylerde. Bana çok doğru gelen şeyler değil. O yüzden de mümkün olduğu kadar, hani hayata mutlu bakmaya çalışıyorum. Tabii ki umutsuzluğa düştüğüm zamanlar tabii ki var, çok üzüldüğüm, çok sıkıldığım, endişe duyduğum zamanlar çocuklarım için var. Ama ben hep umutlu olmaktan yanayım. Evet kötü günler yaşıyoruz belki ama geçecektir diye düşünüyorum. Yani bu anlamda hayatımı hani oturup da of pof, bunu yapan insanlar var etrafımda. Çok bana göre değil. Yani mutlaka diyorum, çok olumsuz bir şey yaşamışsa buradan şöyle bir çıkış noktası olabilir. Şöyle olumlu bakabiliriz diye. Yani psikolojimi sağlam tutmaya çalışıyorum açıkçası böyle bir ortamda. Yoksa yani çok rahat yaşadığımız şeyler, etrafımızda olan şeyler kendimizi bırakıp psikolojimizi bozacağımız çok durumlar var. Ama kendim adına, çocuklarım adına umutlu bakmaya çalışıyorum. Çünkü umut biterse hayat biter diye düşünüyorum. Ve bunun içinde üzerimize düşen ne varsa, elimizden geldiğince işte hani az önce kastettiğim bizim dışımızdaki yapabileceğimiz şeyler var, yapamayacağımız belki şeyler var. Böyle bakıyorum yani umutsuz, karamsar bir insan değilim. Ve çok aşırı da hani geleceğe dair planlar yapan bir insan da... Hani planlar derken hayatımızın bir gidişatı var tabii ki ama. Bir şekilde de hayat kendini buluyor. Hani günü, anı yaşamak biraz daha bana doğru geliyor açıkçası.